

16

RADIO

*Häid pühi
raadio-
sõpradele!*

„RAADIO“

Ega kevadpühade raadiorevüü „jänku“ kõrva-
delegi liiga tee!

Hind 10 s.

5.—11. aprillini 1931

Eesti raadio-muusika

5.—11. aprillini 1931.

Pühade ja pühade tagatipu muusika sisaldab seekord väga palju kuulamisväärilist ja suurepäralist. Kontsertide seeria algab Tšaikovsky viienda sümfooniaga, milline küll vähem tuntud on kui tema eel- või järelkäijad — neljas ja kuues, ent siiski „suurte“ sümfooniade perre kuulub. Et temas

N. ROMANOVA (sopran) esineb ringhäälingus 10. apr.

kolm korda $\frac{3}{4}$ takt esineb, hüütakse teda muusikuteperes ka „kolmevalsi“ sümfooniaks. Sümfoonia on komponeeritud 1888. a., s. t. ajal, kus komponist oma kuulsuse tipul oli, palju väljamaal rändas ning ka isiklikus elus tasakaalustatuna end olema tundis. Sellepärast on siis selles sümfoonias enam rahu kui meistri teistes teostes, enam rahu ning vähem lootusetut heitlust. . .

Sellele ettekandele järgneva vaimuliku kontserdi kavas on jällegi rida huvitavaid asju: Bachilt, Beethovenilt, Lisztilt ja t. Huvi peaks äratama ka haruldane kombinatsioon: tšellode-kvartett, tuntud A. Vaksmani õhutusel. Õhtul kavas ooperi muusikat: valitud pärlid nagu: ooperi reformaatori, ooperi „Luteruse“ — Glucki, surematute Gounod ja Verdi meisterteosed. Neist on eriti „Faust“ oma kirklike lüürikaga ning „Aida“ oma lootusetu traagikaga, asjad, mida kord kuulnud ikka ja alati väsimata kuulata võib. Seda tõmbejõudu, mis neis peidus, võib võrrelda tolle tõmbejõuga, milline sunnib väsind rändurit selge veega allika juures peatuma. . .

Päev lõppeb ooperiga ja nimelt viib meid raadio Milaanosse, „La Scala“ tähti imetlema (kuigi vast heliplaatidelt!). Antakse G. Puccini õrn ja habras, magusaheliline „Madame Butterfly“. Sisusele-

tuse leiavad kuulajad samas numbris teisel. Ooperiga lõppeb sisukas ja huvitav esimene püha.

Teisel pühäl (6. apr.) on kõigil muusikasõpradel suur pidu: Vene suurima meistri Rimski-Korsakovi süit „Sheherezade“, komponeeritud tuntud araabia muinaslugude kogule „1001 öö“. Meistri kõvem külg on just fantastika, ning järeloomamata orkestri värvide haistmine — sellest siis see võlu, mis sääraestest teostest hoovab. Kõnealune teos on otse geniaalne, ning sellega on seletatav et, igaüks — elukutseline muusikus kui ka asjaarmastaja — rahuldatud ja võlutud on. Teost võib võrrelda hiilgava piduliku tulivärgiga, mis sädeleb tuhandeis varjundeis, pimestab ja vaimustab ning ilusa elamusena mällu pesitsema jääb.

Tšaikovsky kuulus viiuli kontsert on vääri- liseks täienduseks sellele haruldasele ettekandele. Aga ka lõunane kontsert ringhäälingu orkestri poolt on koostatud sellane, et ta just mitte väga järsult kuulajat taevast maa peale ei liuguta. Nimed, kui Wagner, Beethoven, Grieg, Rossini vastutavad selle eest, et „allalaskumine“ ohuta sünniks. Õhtul tunne end aga üsna kindlal pinnal, sest kavva on võetud sellased „ühiskonna toed“ nagu Suppe, Waldteufel ja Kalman. Keegi olla kord Wagneri juuresolekul pahandanud selle üle, et Beethoven oma teoste viimased osad kergelt võtta, neid labastada. „See on just hea“ lausund vastu Wagner — „ma viibisin taevas, ja oma viimase osaga tõi mind Beethoven jälle maa peale tagasi. . .“

Kolmandal pühäl (7. apr.) kuuleme noore komponisti Riho Pätsi „klaveripalasisid lastele“ — eesti rahvaviisidele rajatud. Kas mitte Tšaikovsky pole virgutanud komponisti „klaveripalade“ loomingule, oma „Lastealbumiga“? Kas need palad just lastele sobivad on, jääb küsitavaks, sest rütmilised kui ka harmoonilised raskused on ehk ebaseeditavaks toiduks ka „täiskasvanuist lastele“, n. n. „suurtele“. Ent olgu kuidas on, tutvunegem uudisleivaga.

Neljapäeval (9. apr.) naudime muusikaalseid mõistatusi ja saame teada kuipalju me mõõdud korral märgist mööda lasime?!

Reedel (10. apr.) pooltundi instrumentaalsoliste, kus esinevad vahva vilepuhuja Arnold Sepp, löögi- valmis Friedrich Nikolai — omal „löökriistal“ ning unistaja Hubert omal Antonil... vabandust — Stradivariusel. Hiljem orkestri kontsert ning solist Nina Romanova — sopran igatahes, hors concours.

Laupäeval (11. apr.) harilik laupäeva mürts. Programmis palad, mis igat korraliku kodaniku järeloomõtlemisele sunnivad: „Ööhulkur“, „Iludus- plaaster“, „Papenheimerid...“ ei, andestust: „Schönbrunnlased...“ Sellesse väikesesse, ent viisakasse seltskonda on kuidagi äraeksind „Norma“, vana „papa Bellini“ oma. Ja siis küsib veel maestro A. Krull: „Mis tuleb nüüd?“ Jmelik, indiskreetne küsimus. Solist Artur Rinne — ise väike, aga hääl... Noh, selle üle otsustage ise... —ksp.

RÄADIO

Toimetuse aadress: NÕMME, Nurme 16. Telefon 259
Talituse aadress: TALLINN, Lai 39. Telefon ETK 32

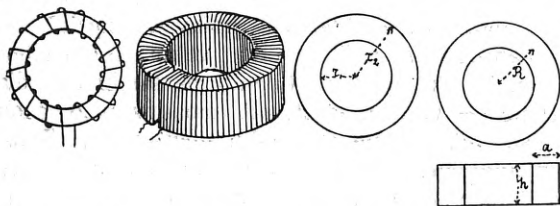
ESITUS TARTUS: PEPLERI TÄNAV 15-2. TELEFON 1-57

Tellimise hind:		Kuulutuste hind:	
aastas . . .	Kr. 4.50	kuulutuste osas	6 senti mm
6 kuud . . .	2.40	teksti eel	8 " "
3 " . . .	1.20	tekstis	10 " "
1 " . . .	0.40	saatekavas	12 " "
Tellimisi võtavad vastu kõik postkontorid		Hind arvatud kuulutuste veeru lainuse järele	

Ringpoolid

H. Enok

Poolide vastastikkune mõju valmistab palju meelepaha aparadi ehitajale. Nõitrodüün ei nõitralseeru, lülituses varivõrelampidega ei saa lahti viilest — need on harilikud ebasoovitava side tagajärjed. Viielambiline nõitrodüün oli varemalt suur kast; suured mõõdud soodustasid side ärahoidmist poolide vahel; peale selle oli iga kõrgesagedusaste omaette kapseldatud. Praegu pooldatakse väikeste aparatide ehitamist; mitmelambiline „ühenupudüün“ surutakse kokku väikesesse kasti, ja samas kastis asub peale selle ka veel anoodaparaat. Loomulikult ei saa neis aparatides tarvitada endiseid suuri silindripooli, sest viimastel on tugev ja kaugemale ulatav magnetväli. Sarnaseks otstarbeks on väga kohased ring- ehk torvidpoolid. Mähis asub ringikujulisel alusel (joonis 1). Kui mähis on tihedele kleebitakse atsetoonlakiga õhukesest tselluloidist riba ning alus võetakse ettevaatlikult välja; mähis asub nüüd tselluloidi ribal. Mähis keeratakse ringikujuliselt kokku ning riba otsad kinnitatakse omavahel lakiga. Sarnaselt ehitatud poolid on õrnad ning ei kannata primäärmähise pealepanemist. Autori poolt on järgmine aluste valmistamise ja mähkimise meetod ära proovitud ja häid tagajärgi annud. Olgu pooli mõõdud järgmised: välimine raadius — r_2 , sisemine raadius r_1 ja kõrgus h . Õhukesest tselluloidilehest (0,5 mm) lõigatakse välja rõngas, mille suurus vastab pooli aluspinnale (joon. 3). Väljalõikamine sünnib väga kergelt terava sirkliga ja on paari minuti töö. Väga kohane on selleks kinnitatavate jalgadega tisliri-sirkliid. Neid rõngaid tuleb valmistada iga pooli jaoks kaks tükki. Samast tselluloidilehest lõigatakse välja kaks riba, mille laius on ühe millimeetri võrra vähem pooli kõrgusest; riba keeratakse nüüvisi, tsilindrikujuliselt kokku, et tema läbimõõt oleks võrdne rõnga ehk pooli välimisele läbimõõdule. Riba otsad peavad selle juures üksteist ülekattuma umbes 1 cm võrra. Otsad kleebitakse hästi kokku atsetooniga. See silinder moodustab poolialuse välispinna. Täpselt samuti valmistatakse sama kõrgusega silinder aluse sisepinna jaoks vastavalt pooli sisemisele läbimõõdule. Ribade väljalõikamine sünnib mitte kääridega, vaid terava sirkliotsaga. Sarnaselt välja lõigatud rõngas asetatakse lauale, määratakse suure silindri ääred hästi atsetoonlakiga kokku ning kleebitakse silinder rõngale. Kui lakk igalpool hästi kinni ei jää, siis tuleb liideldud kohtadele traaditsaga lakki juurde lisada. Täpselt samuti kinnitatakse rõngale sisemine silinder. Nüüd määratakse silindrite ülemised ääred lakiga kokku ning ülemine rõngas pannakse peale. Valmistatud poolialus on täiesti kinnine ning mähkimisel tuleb traat igakord läbitõmmata silindri avausest. Selle töö lihtsustamiseks lõigatakse karp ühest kohast radiaalselt läbi hariliku raudsae lehega, nagu näidatud joonisel 2. Soovitav on läbisaagida sellel kohal, kus silindrite otsad endid ülekattavad, siis on pool tugevam. Pooli mähkimisel viiakse traat igakord praost läbi ning töö ei ole palju raskem, kui hariliku silindripooli valmistamine. Allpooltoodud mõõtude juures on materjaalide hind ühe poolialuse

Joon. 1. Joon. 2. Joon. 3. Joon. 4.

ja algus ning lõpp lähevad kokku, siis asub magnetväli täielikult ringi sisemuses ja jõujooned ei pääse välja. Ringpoolide põhimõtte ja head omadused olid ammugi tuntud, kuid nende tarvitusele võtmist takistas peaaesjalikult keerulisem konstruktsioon. Low-loss printsiibi järel ehitatud ringpoolid ei ole kogu poolest palju väiksemad, kui harilikud silindripoolid ning primäärmähise pealepanemine transformaatorlise sidetuse jaoks on palju raskem. Aparatide mõõdud olid suured ja poolide paigutamine küllaldaselt kaugel ei tekitanud raskusi. Ringpoolid lubavad aparadi osi monteerida palju väiksemas ruumis, ärahoides sidet poolide vahel. Viimasel ajal on ringpoolid jälle tarvitusele võetud; näiteks, Philips ehitab omi aparate nende poolidega. Joonisel 2 on näidatud ringpooli harilik kuju; mähise lõige on neljakandiline. Mähist võib valmistada järgmisel teel: vastaval neljakandilisel alusel mähitakse pooli lõikele harilik mähis; ühele kül-

valmistamiseks vähem kui 20 senti. Mähkimisel tuleb keerud asetada sisepinnale tihedalt kõrvuti, jättes välispinnal vastavad vahed. Poolid on mehaaniliselt sama vastupidavad, kui silinderpoolid. Läbi- saetud pragu pooliotsade vahel võib ärakasutada poolihoidja kinnitamiseks.

Pooli mõõdud olenevad valitud traadi läbimõõ- dust. Pooli induktiivsuse sentimeetrites annab valem

$$L = 16 n^2 \left(R - \sqrt{R^2 - \frac{a h}{3,14}} \right)$$

n on üldine keerdude arv ja R pooli keskmine raadius ($R = \frac{r_1 + r_2}{2}$); a on mähise laius ja h — kõrgus (joon. 4). Kõik mõõdud võtta sentimeetrites.

Lühilaine pooli induktiivsus on umbes 180.000 sm ja pikalaine pooli oma — 2.000.000 sm. Pooli val- mistamiseks kahekordse siidisolatsiooniga traadist 0,4 mm, võib võtta järgmised suurused: välimine raadius $r_2 = 3$ sm, sisemine $r_1 = 1,5$ cm, kesk- mine raadius $R = \frac{3 + 1,5}{2} = 2,25$, kõrgus $h = 3$ sm;

mähise laius a on siis 1,5 sm. Tuleb veel kind- laks teha keerdude arv. Ühe sentimeetri peale mahub 20 keerdu nimetatud traati. Sisemise ringi pikkus on 2 π · 1,5 = 9,42 sm. Ärakasutada saab 9 sm, sest mähise otsade vahel jääb vaba ruum. Seega on üldine keerdude arv $n = 9 \cdot 20 = 180$. Valem annab

$$L = 16 \cdot 180^2 \left(2,25 - \sqrt{2,25^2 - \frac{1,5 \cdot 3}{3,14}} \right) = 181.400 \text{ sm.}$$

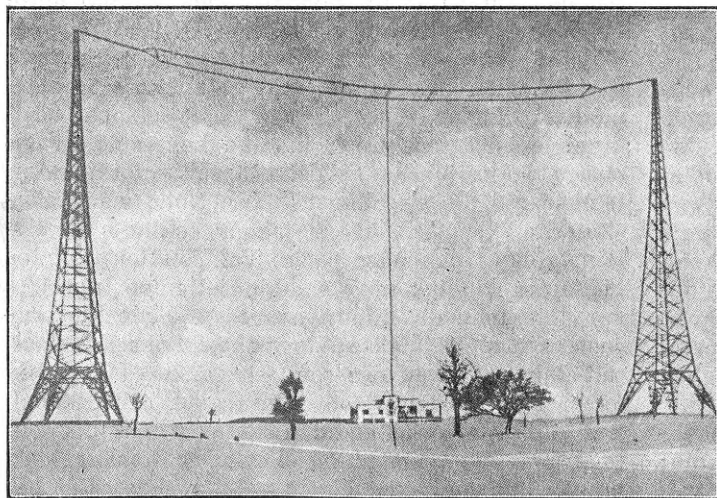
Pooli suurus on paras lühilainete jaoks.

Pooli ehitamisel tuleb esialgu silma järel umb- kaudselt äramäärata pooli mõõdud ja siis kontrol- lida valemil abil. Kui leitud induktiivsus osutub suureks, siis tuleb vähendada mõõte. Proovimisel kattis kirjeldatud pool lainepiirkonna 190—600 m; pooli oomiline takistus alalise voolule oli 2,1 oomi. Kui on soovitatav ehitada pooli väiksemate kaotus- tega jämedamast traadist, siis tuleb vastavalt muuta pooli mõõtusid. Pikalaine pooli mõõdud, mähkimi- sel traadist 0,2 võivad olla järgmised: $r_2 = 4,6$, $r_1 = 2,3$ ja $h = 4,6$, $n = 460$. Need mõõdud ei ole

muidugi sunduslikud. Näiteks, võib, võtta poolid suurema läbimõõduga ja vastavalt väiksema mähise laiuse ehk kõrgusega. Sageli mähitakse pikalaine poolid suure läbimõõduga, et lühilaine pool selle sisse mahuks. Sidestust poolide vahel ei tule karta sarnasel asetusviisil. Kogu poolest väga väikseid pikalaine poole võib saada astmelise mähise (Stufen- wicklung) tarvitamisel. Eelpoolkirjeldatud lühilaine poolil on välimine täpselt kaks korda suurem sise- misest. Kui keerud on välispinnal tihedalt kõrvuti, siis saame sisepinnal kahekihilise mähise; esialgu pannakse alusele 10 keerdu; siis viiakse traat sise- pinnal tagasi mähise algusele ning järgmised 10 keerdu mähitakse sisepinnal eelmiste kümne peale jne. Traadiga 0,2 mm annab kirjeldatud pool õige induktiivsuse pikalainete jaoks. Astmelises mähises on takistus kõrgesagedusvooludele tuntavalt suurem. Proovimisel kattis pool lainepiirkonna 670—2000 m.

Kindlakstegemiseks, kuivõrd vaba on pool väli- misest magneetväljast, panin toime järgmise katse: kondensaatorist ja ringpoolist kokkuseatud võnke- ring näitas lainepikkuse 478 m; ilma et midagi lülituse muutes, asetasin pooli kaanega kaetavasse metallkarpi; karp ümbritses tihedalt pooli. Mõõtes uuesti lainepikkust, lainemõõtja ei näidanud ka kõige vähemat kõrvalekaldumist endisest lainest 478 m. Kontrolliks asetasin ringpooli kogu poolest umbes samasuure mesikärja pooliga. Lainepikkus oli ilma metallkarbita 685 m ja metallkarbis 470 m; pooli induktiivsus oli seega umbes kaks korda väiksemaks muutunud.

Ringpoole võib kõrvuti monteerida, eraldades neid omavahel kapslitega ehk metallvaheseintega. Peale induktiivse sidestuse hoiavad kapslid veel ära mahtuvuslist mõju poolide vahel; tuleb silmas pidada, et üks pool on ühenduses lambi anoodiga ja teine — võrega, järelikult moodustavad poolid lülituse töötamisele kahjuliku mahtuvuse. Täpse- maid andmeid ringpoolide omaduste kohta võrrel- des silinderpoolidega loodan tuua lähemas tulevikus, peale vastavate katsete lõpetamist.

Sotteni saatejaama hoone ja antenniseadeldis — Schweitsis. — 14. km. Lausanne'st põhjapoole

Arst: Noh proua, mis Teil siis viga on?

Proua: Armas tohtrihärra, jooksva on kon- ides, ma saan vaevalt käsi üle pea tõsta ja jal- gadega on lugu just samasugune!

*

Ameerika vaimulik on just praegu laulata- nud paari.

— Palju ma võlgnen, härra pastor? küsib värsked abielumees.

— Andke niipalju kui see teile väärt näib olevat.

Kui mees talle ühe dollari pihku pistab heidab hinge karjane ühe pilgu õrnemale poo- lele — ja annab abikaasale pool dollarit tagasi.

*

Kaks võõrast kohtuvad väikeses linnas au- samba juures.

— Kas on see Goethe, sääl alusel?

— Mingit aimugi, ka mina olen siin võõras!

Tehniline kriitika

Jxioon

Hiljuti Tallinnas viibinud kaks Läti Ringhäälingu tehnilist jõudu hrad Bramans ja Zimels, omal tutvumisreisul naaberriikes, Soomes ja Eestis püüdsid hankida igakülgseid andmeid vastavate maade raadiokorraldusist ning tutvustasid omalt-poolt meile Läti ringhäälingu organisatsiooni. Meie liitlase raadiokorraldus toetub hoopis tugevamale ainelisele alusmüürile, kui meil Eestis. Läti kuulajaskond on arvuliselt juba üle 40.000, samal ajal on raadiomaksud seal tuntuvalt kõrgemad, nimelt 2 latti kuus. Seega oleks eesti rahas läti raadiokuulaja abonentmaks 24 latti = 17,5 krooni aastas, kõigile lamp ning detektoraparaate ühtlane.

Läti ringhäälingu sissetulekud ületavad meie ringhäälingu omad selkombel 4¹/₂ kordselt (16.000 kr. ja 70.000 krooni). Sarnasil tingimusil on ka ringhäälingu arenemisvõimalused seal hoopis teistsugused. Praegu valmineb Riias suurepäraline saateruumide komplekt, mitme stuudioga, kõrvalruumidega ning eeskujuliseimate tehniliste sisseseadetega.

Kõige laiaulatuslisemaks ettevõtteks, mis praegu paraku küll alles kavas püsib, kuid mille teostamiseks reaalsed alused ei puudu, on uue võimsa, kuni 100 kw saatja ehitamine. Hra Zimels oli eriliselt komandeeritud naaberriikesse saatejaamade ehitustega tutvunema. Riia ringhäälingu silmapaistavamad tegelased reisivad reeglipäraselt välismail ning on seega alati ringhäälingu tehnilisist ning kunstilisist edusammest informeeritud.

Meie järeldamise peale, millega see seletatav on, et ühe ainsa aasta jooksul raadiokuulajate arv ligi 10.000 võrra tõusis, vastasid usutletavad, et need 10.000 raadiokuulajad juba aasta eest ringhäälingu programmi jälgisid, kuid endid kohustatud tundsid olevat kuulamise eest ka tasu maksma alles siis, kui lubata kuulajate vastu kõige karmimaid abinõusid tarvitama hakati. Lubata raadio kuulajaid ootab Lätis alati 1) aparadi konfiskeerimine 2) rahatrav ehk vangistus — erandilisel juhul mõlemad korraga.

Ootamatu sissetulekute suurenemine ei toonud mitte ainult uue saatja ehitamisvõimalused täide-minemisele lähemale vaid võimaldas üleskerkida ka raadio kuulamismaksu vähendamisküsimusel. Viimane on alles otsustamata, kuid väljavaated selleks on olemas, et läti raadiokuulajail raadio kuulamismaksu tuntuvalt alandatakse.

Muuseas oli Läti ringhäälingu esitajal kõnelusi meie ringhäälingu tegelasiga saatekavade vahetamise asjus. Kuna sellega ühenduses terve rida ülekande-liinide saamisest ning nende kasutamisesse puutuvaid küsimusi lahendada tuleb, siis piirdusid läbirääkimised esialgu vaid kokkuleppega lähemal ajal liinide proovimise ettevõtmiseks, et nende

kõlblikkust raadio saatekavade ülekandmiseks kindlaks teha.

* * *

Lubata raadiokuulajate, selle raadioühiskonna paise opereerimiseks võtavad kõik riigid kõige kategoorilisemaid ning mõjuvamaid abinõusid tarvitusele. Selle halastamatu võitluse kohta, mida „raadiojäneste“ ning ringhäälingu vahel Saksamaal peetakse, võtab Ministeriaalrat. a. D. Giesecke ajakirjas „Die Sendung“ sõna ning ütleb muuseas:

Ringhäälingu kuulamisarengut on võimalik liigitada mitmesse iseloomulikku ajajärku. N. n. eelajajärgul, kus igasuguste raadioaparaatide omamine, ehitamine ning kasutamine seadusandlisel teel piiratud oli eraisikuile, moodustus n. n. raadiojäneste pere kirglist uurijaist, keda ainult raadio tehniline külg huvitas. Ergutust omiks katseiks said need raadioharrastajad välismaa ajakirjandusest, kus inglise ning ameerika raadioharrastajate edusammeist kõneldi. Raadioaparaatide ehitamine muutus spordiks, kui 1923. aasta hilissuvel kuuldus, et sügiseks võib ringhäälingu sisseadmist loota ka Saksamaal. Samal ajajärgul tekkisid esimised raadioklubid ning ilmus esimene populaarne raadiokirjandus, missugune kiiresti kõige laiemaatesse seltskonna kiheteisse levis, igal pool elavat huvi ning vastukõla virgutades. Kui suur oli raadioharrastajate arv 1923 aastal, enne kui oktoobri lõpul ringhääling avati, on kahjuks teadmata, kindel on aga, et see arv õige suur oli. Need lubata kuulajad, kelledest vast ainult väikene osa selliseid oli, kellede kohta hilisem mõiste „raadiojänese“, s. o. nurjatu (Frewler), kes sihilikult end maksude maksimisest kõrvale hoiab ning sel teel teiste maksjate kulul teatavaid eesõiguseid kasutab, aimasid vaevalt kunagi, et nende koduseks ning meelelahutusena võetud tegevuseks mingisugust luba vaja on. Keda võis see segada, kui keegi omas kodus traate õhku ülestõmbas ning poolisi keris? Kellel sellest kahju on? Kellele see üldse korda läheb? Ja kui hakkad luba küsima, siis ei tea, kas seda antaksegi.

Olukord muutus üle öö, kui Berliinis esimene ringhäälingu saatja tööle hakkas. Nüüd selgitas ringhäälingu eesmärki terve ajakirjandus ja ringhäälingu saatja ise. Selgitati ringhäälingu seaduslisi aluseid ning tingimusi ringhäälingust osavõtmiseks ja nõuti kõigi senini ülesandmata raadioaparaatide teatamist. Saksa ringhäälingul seisis silme ees inglise ringhäälingu hirmutav eeskuj, sest inglise ringhääling oli aastavõrra vanem saksa omast ja seal oli ringhäälingu asjandus juba teise, raskemasse ajajärku jõudnud. Seal kardeti juba korra ringhäälingu ettevõtte kokkuvarisemist, juhul sel kui korda ei lähe „piraate“ kõrvaldada, missugused ühe tuntud inglase avalikus kõnes väljendatud

lause järele; „samasse südametunnistusest inimliiki kuuluvad, kes raudteel piletitä sõidavad, läbi tsirkuse riidest seinä poevad, või elektert varastavad“.

Kahjuks aitasid kõik hoiatused, etteheited ning välismaa näidete ettetoomisid väga vähe. 1. detsembril 1923 aastal oli vaid 467 raadiokuulajat end ülesannud ja aastalõpuks 1580. Isegi kolm kuud hiljem, kui ringhääling juba teel populaarsuse poole oli, polnud raadiokuulajate arv veel 10.000-ni tõusnud, samal ajal oli aga kasutamisel olevate aparaatide arv palju korde suurem.

Kaunis heatahtlisele „raadiojāneste“ manitsemisele, mis ringhäälingu eelajajärgule veel võis sobida, pidi sellel teisel ajajärgul lõpp tulema, sest väheste naiivsete kõrval, kes ikka veel arvasid, et nende omatehtud vastuvõtja maksu alla ei kuulu, kerkis kohutavalt suureks nende arv, kes täiesti teadlikult määruste vastu eksisid. Ka nende isikute teguviisile oli võimalik vabandust leida, sest väga paljud neist olid endale ise aparaadid valmistanud ehk kavatsesid seda teha, mis aga tollaegse radioseadusega keelatud oli. Saksa postivalitsus lahendas ka selle raskuse, kuulutades 1924 aasta kevadel detektorvastuvõtjate ehituse keeluvabaks, võimaldas audioonvastuvõtjaid ehitada erilise lubaga ning alandas ringhäälingu kuulamismaksu 60 riigimarga (Ekr. 54.—!!) pealt 2 riigimarga pääle kuus (Ekr. 21,60 aastas, maksev veel praegu. I.) ning andis välja „Määrused Raadioside kaitseks“, misugune muuseas tagas karistusvaba aparaatide ülesmispäevast 4-jaks nädalaks määruse väljakuulutamispäevast arvates. Missugust mõju need uued korraldused „raadiojāneste“ peale avaldasid, tõestab asjaolu, et raadiokuulajate arv 1. aprillist kuni 1. juulini 1924 9895 pealt 99.011 peale tõusis.

Võiks arvata, et selle suure puhastusega, mis igasse Saksa riigi nurka ulatas, kõigile plangupileti meestele lõpp sai tehtud, kahjuks oli aga lugu veidi teisiti. Mõne aja pärast võis märgata, et pahe uut hoogu hakkas võtma. Sellega oleme saanud ringhäälingu kolmandasse ajajärku. Häirivaks nähtuseks oli vaate levinemine, eriti noorsoos seas, et ringhäälingu maksu maksmata jätmine on hooplemisvääriiline kangelastegu, kui kuu kuu järele suudetaks ilma sissekukkumata riiki petta.

Sarnaste nurjatute (Frewler!) vastu ei aidanud enam häätahtlikus, nende vastu tuli võidelda terve seaduse jõuga. 1924 a. oktoobri kuus andis Postiministerium ettekirjutuse kõigile oma asutisile kõigi radio salaseadete kõrvaldamiseks ja nende omanikkude karistamiseks. Samal ajal lubati seaduslike kohtuotsuse järele karistatud süüdlaste nimed avalikult teadustada ringhäälingu kaudu. Seda uut määrust tutvustati kuulajaskonnale mitmekordselt saksa raadiojaamade kaudu.

Nähtavasti ei usutud alguses väga nende ähvarduste sisse. Statistika näitab, et 1925 a. kuni 1926 aastani trahvitud salakuulajate arv järjekindlalt tõusis. 1927 a. kevadel tuli juba üle 300 karistatud salakuulaja iga kuu peale. Sellest ajast

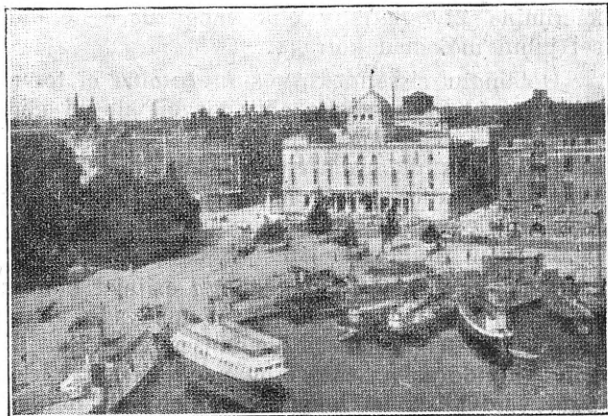
pääle on karistuste arv langenud ning praegu tuleb vaid 70 trahvimist igas kuus ette.

Selkombel on raadiojāneste arenemiskäik seaduserikkujatena vist lõpetatud. Omal ajal kangelase aupaistest ümbritsetud „Gentlemen-patusest“ on haletsemisvääriiline kogu saanud, kes üks kord ikka vastutusele võetud saab. Kaotada raadiojānesteid täielikult on sama võimata, kui vargust ning ettust väljajuurida.

Niisugune on saksa silmapaistva raadiotegelase kirjutise sisu. Oleme selles kirjutises kärpinud vaid mitteolusist osa.

Uurides meie radioasjanduse seisukorda, märkame, et samal ajal, kui saksa radioasjandus inglise omast ühe aasta võrra taha jäi, oleme meie oma ringhäälinguga (Saksa ringhäälingust 7 aastat maha jäänud, sest meie ringhäälingu seaduseandluses valitseb senini veel saksa 1924. aasta teise perioodi meeoleolu. Ka tänapäeval näib maksvat asutis, kes seadusandlises korras radioasjandust Eestis peavad juhtima, seesama ideoloogia, mida selle asutuse juht õndsas raadiokomitees 1927. a. väljendas: „Ringhäälingu kuulajad olla samahästi kui ringhäälingu kaubatarvitajad. Iga kaupmees pidavat aga oma ärisõpru hästi kohtlema (kas ostku need kaup, või varastagu kaup! Ixioon). Sel põhjusel olla tema põhimõtteliselt iga surve ning trahvimääruse vastu“. Sellist samavõrd originaalset, kui üllatavat arvamist ringhäälingu ametlike korraldaja suust kuuldes, hüüdis komitee liikmena kohal viibiv sise- ja kohtuministeriumi esindaja: „kas teie katsete siis Eestis raadiojānesteid legaliseeritud isikuteks teha?“

Ebamugav asutis, nagu seda raadiokomitee oli, kelle liikmed julgesid asjale teiste silmadega vaadata, kui komitee esimees, hävitati lähemal kevadel jäljetult ja seitsaadik valitseb radio seadusandlust otse diktaatorliste volitustega isik, kes omis eespool väljendatud põhimõtteist senini truit kinni peab jättes kasutamata sedagi vähest võimu, mida seadus temale radio salakuulajate vastu võitlemiseks annab. Selkombel arendab riikline asutus massilist korruptsiooni karistamatult ning teadlikult.

Kuninglik draamateater Stockholmis

Euroopa saatejaamade saatekavad

5.—11. aprillini 1931

RADIO

Pühap. 5. aprillil

Tallinn

296,1 / 10

9.55 Jumalateenistus Jaani kirikust. Jutlustab õp. **Sternfeldt**

12.00 kontsert heliplaatidelt. Tsaikovsky sümfoonia nr. 5

13.00 Prof. **M. J. Eisen**: Lihavõtte-pühade kombeist. (Ülek. Tartust)

14.00 vaimulik kontsert Pühavaimu kirikust. Kaastegevad: **Paul Presnikoff** — orel. **Olavi Nyberg** — bariton ja **A. Vaksman**'i tsellodekvartett. Kavas: **J. S. Bach**, a) Präludium ja fuga c-dur (orel) b) Koraaleelmäng (orel) c) Kaks vaimulikku laulu (laul). Ch. Marx Markus. Notturmo religiooso — tsellodekvartett. Rheinberger, Idyll — orel. Beethoven, Jumala au looduses — laul. Liszt, Hümn — orel. Eisenberg, Vaimulik laul ilma sõnadeta — tsellodekvartett. Luard-Selly, Improvisatsioon — orel.

15.00 — 16.00 „Vahitorni seltsi kõned“. Kes on Jumal? (Eesti keeles) Kes on Jehoova, kes on Jeesus? (Soome keeles). „Maailma uuestiülesehitamine, miks kuidas, millal? (Rootsi keeles).

18.00 kontsert. Juh. md. **A. Krull**. Kavas ooperi muusikat. Orkester: Gluck avam. „Iphigenie Aulises“. Gounod, fant. oop. „Faust.“ Thomas, fant. oop. „Mignon“. Tsaikovsky, fant. oop. „Jolanthe“. Verdi, fant. oop. „Aida“. Vahepeal esineb solistina **Helen Michelson** (sopran): aariaid Rossini oop. „Sevilla habemeajaja“. Puccini oop. „Turandot“, Bellini oop. „Puritani“ M. Lüdigi „Igatsus“.

19.30 lugemistund. (Esin. **A. Lauter**.)

20.00 ilmateade Tartust

20.05 „Madame Butterfly“. G. Puccini oop. (helipl.)

Tartu 464,5 / 0,5

10.00 Jumalateenistus Ülikoolikirikust. Jutlustab prof. dr. **Rahamägi**

12.00 üle. Tallinnast

13.00 Prof. **J. M. Eisen**: Lihavõtte-pühade kombeist

14.00 üle. Tallinnast

18.00 üle. Tallinnast

20.00 ilmateade

20.05 üle. Tallinnast

Lahti-Helsingi 1800 / 40

Helsingi 221 / 10

(Lahti ja Helsingi soome keeles)

8.45 ja 9.15 võimlemine

10.00 soomekeelne jumalateenistus

12.00 ringh. ork. kontsert

12.30 retsitsatsioon

17.00 töölistkooi 40-a. juubelkontsert

19.10 vaimulik kontsert

20.20 kõne ajaloost

20.50 laule Teddy Björkmanilt

21.10 ringh. ork. kontsert

Riia

524 / 13

16.00 salonmuusika — 19.20 kevade muusikat — 20.03 kuuldemäng — 21.40 sümf. kontsert — 23.00 tantsumuusika

Stockholm

436 / 60

Motala 1348 / 30 *Göteborg* 322 / 10

Hörby 257 / 10 *Boden* 1200 / 1

Sundvall 542 / 10 *Malmö* 231 / 1

Östersund 771 / 1

13.30 paraadi kontsert kuningl. lossi juures — 15.00 ooper „Estrella di Soria“ — 17.15 heliplaate — 22.00 ringh. ork. kontsert. Solist H. Falkman (laul)

Moskva

Komintern 1381 / 40,

7.30 kontsert — 17.30 muusika — 19.35 külaõhtu — 21.00 teadusl. loeng

(*Katsejaaam*) 720 / 20,

16.00 muusika — 18.00 töölistükool — 19.30 kontsert

„WZSPS“ 1304 / 100

10.30 kontsert — 13.00 kontsert — 20.00 raadiotehnika

Königswusterhausen

1634 / 35

8.00 Hamburgi sadamakontsert — 12.30 üle. Leipzigi Toomase kirikust — 13.30 kontsert — 16.00 mandoliinide ork. — 17.50 muusikalisi ettek. — 21.00 kontsert — 23.10 teateid ja tantsum.

Köln-Langenberg

472 / 17

Köln 227 / 1,7 *Aachen* 227 / 0,3

Münster 227 / 0,6

7.00 Lihavõtte pühade varajane konts.

8.00 Hamburgi sadamakontsert

9.00 hommikukontsert heliplaatel

12.40 kontsert heliplaatel

14.00 kontsert. Juh. Eysoldt

17.30 kaitseväe ork. kontsert

21.00 suur kontsert ring. ork. ja soliste

Lõpuks öö-muusika

1.00 jazz-muusika

Breslau

325 / 1,7

Gleiwitz 259 / 5,6

9.00 „Lihavõtte pühade tervitus“ orkestrilt — 10.00 hommikukontsert — 12.30 vaimulik kontsert Leipzigit — 13.30 kontsert Berliinist — 16.00 heliplaate lastele — 17.00—19.00 muusika ülekanne Saksa ringhäälinguist — 21.30 ooperi üle. Lõpuks ajaviitemuusika Berliinist

Königsberg

217,5 / 0,9

Danzig 453 / 0,25 *Heilsberg* 276,5 / 7,5

7.30 töötute muusikute puhkpillide ork. kontsert

10.00 jumalateenistus

12.30 J. S. Bachi kantaat nr. 4

13.25 R. Schumanni I sümfoonia (Kevade sümfoonia) — ringh. orkester. Juh. Borchard

14.05 ajaviitekonts., Juh. L. Borchard

16.30 ajaviitekontsert. Juh. K. Hrubetz

17.50 ülekanne Berliinist

20.30 romant.-koomiline oop. „Martha“

23.30 muusika ülekanne Berliinist

Berliin

419 / 1,7

10.00 jumalateenistus

12.30 kirikukontsert

13.30 kontsert. Solist sopr. M. Perras

16.00 mandoliini ork. kontsert

17.50 laulu ja kapelli ettek.

21.30 muusika

Stuttgart (Mühlacker)

Freiburg 569,3 / 0,3 360 / 75

8.00 Hamburgi sadamakontsert

9.00 kaitseväe ork. kontsert

12.30 J. S. Bachi kantaat nr. 4

13.00 keelpillide kvartett

14.00 heliplaate

15.15 koorikontsert

16.00 lastetund

17.00 heliplaate

17.30 puhkpillide ork. kontsert

19.40 kitarri muusikat

21.00 ooperikontsert

23.30 ajaviitekontsert helipl.

Leipzig

259,3 / 2,3

8.00 varajane kontsert — 9.30 orelikontsert — 12.30 J. S. Bachi kantaat nr. 4 — 13.30 kontsert — 16.00 kammermuusika — 17.45 kaitseväe ork. kontsert — 19.45 koorikontsert — 21.30 valsside õhtu — 23.00 ajaviitekontsert

Varssav

1411,8 / 13,75

10.00 ja 12.00 üle. Katovicest — 13.15 Brückneri „TE DEUM“ üle. Lvovist — 17.00 kergesisulist muusikat — 18.30 kontsert Krakovist — 21.00 rahvalikku muusikat Lvovist

Praha

486 / 5,5

9.00 kontsert — 10.00 grammofon — 11.00 vaimulik muusika — 12.00 tšehhi klassil. helit. kontsert — 13.05 kontsert Bratislavast — 17.00 kontsert Brnost — 20.00 ooperi üle. rahvus-teatrist — 23.20 üle. autoklubist

Moravska Ostrava

263 / 11

9.00 üle. Prahast — 13.05 kontsert Bratislavast — 17.00 kontsert Brnost — 20.00 ooperi üle. Prahast — 23.20 üle. Prahast

Bratislava

279 / 14

9.00 kontsert Prahast — 13.05 konts. — 17.00 kontsert Brnost — 19.30 grammofon — 20.00 ooperi üle. Prahast — 23.20 üle. Prahast

Strassburg

345 / 17

14.00 ja 15.15 heliplaate — 17.15 tantsumuusika — 19.00, 20.00 ja 21.00 ringh. ork. kontsert — 21.45 heliplaate — 22.30 Elsassi heliplaate — 0.30 tantsumuusika

Viin

516,3 / 20

10.30 „Viini laulupoisid“
11.05 Viini sümf. ork. kontsert: saksa helimeistrid
14.05 J. Holzeri ork. kontsert. Laule Hans Skrivaneke
17.00 Mozarti sonaate klaveril
18.00 vestlus optimisti ja pessimisti vahel
18.30 kammermuusika — Georg Steineri trio
20.40 Enrico Caruso laulab heliplaatelt
21.00 operett „Kuninganna pitsrätik“ ülel. Johann Straussi teatrist
23.40 G. Macho kapelli õhtukontsert

Budapest

550,5 / 23

11.00 vaimuliku muusikat
12.30 jumalateenistus, lõpuks kontsert
15.00 gramfonimuusika
18.15 kaitsevæ ork. kontsert
20.00 kontsert. Solist M. Varsanyi
21.15 opereti ettek. ja lõpuks mustlasmuusikat

Bukarest

394,2 / 16

12.00 kergesisul. muusika — 13.50 gramfon — 17.00 rumeenia muusikat — 18.30 Dinico ork. kontsert — 20.00 gramfon — 21.00 kabaree õhtu

Oslo

1038 / 75

11.20 jumalateenistus — 17.45 ringh. ork. kontsert — 20.30 retsitatsioon — 21.00 kontsert, kavas: Mozart, Beethoven, Händel, Bach, Schubert ja Grieg — 22.50 lauluetek.

Room-Neapel

441 / 75 331,4 / 1,7

11.15 vaimulik muusika — 14.00 segakavaline kontsert — 18.00 sümf. kontsert — 20.50 gramfon — 21.30 operett „Santarellina“

Esmasp. 6. aprillil**Tallinn**

296,1 / 10

9.55 Jumalateenistus Pühavaimu kirikust. Jut. õp. **Beckmann**.
11.30 kontsert helipl. Rimski-Korsakov, sümf. süit „Sheherazade“. Laule. Tsaikovski, viiulikontsert.
13.00 Lastetund
13.30 Lõunane kontsert. Juh. md. **Ark. Krull**. Orkester: Seidler-Vinkler, Pidulik avamäng Wagner'i motiividel. Beethoven, Tempo di Menuetto. Tsaikovski, Divertimento, Gillet, Gavott. Elliot. Bolero. Leoncavallo, Menuett. Grieg, Palve ja templitants. Rossini, avam. „Varastaja harakas.“
17.00 teateid
17.10 „kella 5 tee“ muus. heliplaat.
18.15 lugemistund. (Esin. **Hugo Laur**)
18.45 vana tantsumuusika (**Salong, Oja, Kärt**)
19.15 päevauudised

19.25 Ilmateade Tartust19.30 kontert. Juhatab md. **A. Krull**.

Orkester: Suppe, avam. „Kerge ratsavägi“. Schreiner, potp. „Mazoor ja minoor“. Waldteufel, valss „Dolores“. Kalman, potp. op. „Chicago hertsoginna“. Vahepeal esinevad solistidena: **Milvy Laid** — sopr. ja **K. Savi** — tenor, kes esitavad E. Kalman'i potp. „Fortissimo“ ja P. Abraham'i potp. op. „Viktooria“
21.00 tantsumuusikat helipl.

Tartu

464,5 / 0,5

10.00 Jumalateenistus Maarja kirikust
Jutlustab õp. **Funke**
11.30 ülel. Tallinnast
17.00 teateid
17.10 „Kella 5 tee“ muusikat heliplaatidelt
18.15 ülel. Tallinnast
19.25 ilmateade
19.30 ülel. Tallinnast
21.00 tantsumuusikat heliplaatidelt

Lahti-Helsingi

1800 / 40

(Lahti ja Helsingi soome keeles)
10.00 soomekeelne jumalateenistus
12.00 kontsert (klaver. viiul)
12.30 laule
17.00 gramfonimuusika
17.40 ja 18.10 kõned
18.35 violontshello Erkki Kihl
19.35 ringh. ork. kontsert
20.00 kuuldemängu ettek.
20.30 klaveril Ernst Linko
20.55 mõeldud nädala kaunimaid palu orkestrilt

Riia

524 / 13

15.30 rahvalik kontsert — 17.00 pära-
stlõuna kontsert — 18.30 tantsum. —
20.03 Johann Straussi helitõid — 21.20
rahvalik kontsert — 22.30 tantsum.

Stockholm

436 / 60

14.00 heliplaate — 16.15 koorikonts. —
16.45 oktett — 20.15 operett — 22.40
moodsat tantsumuusikat

Moskva

Komintern 1381 / 20,

7.30 kontsert — 17.30 külaõhtu — 19.30
külaõhtu — 21.00 teadus. loeng
(*Katsejaam*) 720 / 20
15.00 töölislükool — 16.00 kontsert —
19.30 kontsert — 21.00 ooperi ülel. —
22.00 kontsert
„WZSPS“ 1304 / 100
10.30 kontsert — 20.00 töölislükool

Königswusterhausen

1634 / 35

12.00 orelimuusika — 13.00 kontsert
Königsbergist — 15.40 viiuli ettek.
Berliinist — 16.05 kontsert — 17.00
helifilmimuusikat — 18.00 kaitsevæ
ork. kontsert — 20.30 ooperi ülel.
Stuttgartist — 22.00 lihavõtte kont-
sert Hamburgist — 23.00 teateid ja
tantsumuusika

Köln-Langenberg

472 / 17

8.00 hommikkontsert
10.05 vaimulik kontsert
12.50 koorikontsert heliplaatelt
14.00 kontsert. Juh. Volf
17.30 ork. kontsert Viesbadenist

21.00 Verdi „Requiem“. Lõpuks Dajos
Bela kapell

Breslau

325 / 1,7

9.00 ja 10.00 kontsert heliplaatelt —
13.00 kontsert Königsbergist — 16.10
mandoliinikontsert — 17.30 ajaviite
kontsert — 18.30 Johann Straussi heli-
tõid — 19.50 bariton L. Alexander
laulab — 21.00 kaitsevæ ork. kont-
sert — 23.30 tantsumuusika Berliinist

Königsberg

217,5 / 0,9

Heilsberg 276,5 / 75
8.30 töötute muusikute orkester
13.00 lõunakontsert. Juh. E. Seidler
16.00 rahvalaule O. Freundi ettek.
16.25 mandoliini ja tsitrikontsert
18.00 kaitsevæ ork. kontsert
19.00 kuuldem. „Tummade asjade muu-
sika“
19.50 keelpillide kvartett
21.10 rahvakontsert. Ringh. ork. ja
soliste
23.30 tantsumuusika Berliinist

Berliin

419 / 1,7

9.50 vaimulik kontsert
12.00 orelikontsert
13.00 kontsert Königsbergist
15.40 viiulikontsert
16.05 kontsert solistega
17.00 laule helifilmist
18.00 kaitsevæ ork. kontsert
21.00 operett
23.00 teateid ja lõpuks Marek Weberi
kapellilt tantsumuusikat

Stuttgart (Mühlacker)

360 / 75

8.00 Hamburgi sadamakontsert
11.15 vana lihavõttepühade muusikat
12.00 keelpillidekvartett
13.00 kontsert Stuttgarti lossipl.
14.15 heliplaate
15.30 mandoliinide ork. kontsert
16.30 muusikalisi ettek.
17.30 kontsert Viesbadenist
18.45 ettek. kahel klaveril
20.30 ooperi ülel.
22.00 marsse
23.30 tantsumuusika

Leipzig

259,3 / 2,3

9.30 orelikontsert — 13.00 kontsert —
15.30 koorikontsert — 18.00 heliplaate
19.45 laule — 20.30 oop. „Carmen“ —
24.00 teateid ja tantsumuusika

Varssav

1411,8 / 13,75

13.15 kontsert Chopini helitõist —
15.20, 15.50 ja 16.20 muusikat — 17.30
ja 17.55 gramfon — 18.40 politsei
ork. kontsert. Solist sopran. M. Vron-
ska — 20.50 gramfon — 21.45 ope-
rett „Kornevilli kellad“ — 0.30 tant-
sumuusika

Praha

486 / 5,5

9.00 kontsert — 10.30 vaimulik muu-
sika — 12.00 ork. kontsert — 13.05
kontsert Bratislavast — 17.00 kont-
sert Bratislavast — 20.50 rahvalikku
muusikat — 21.50 itaalia muusika
Brnost — 23.20 gramfon

Moravska Ostrava

263 / 11

9.00 ülel. Prahast — 13.05 Bratislavast
— 17.00 ülel. Bratislavast — 20.50

üleik. Prahast — 21.50 kontsert Brnost — 23.20 üleik. Prahast

Bratislava 279 / 14
9.00 kontsert Prahast — 11.00 grammofon — 13.05 kontsert — 17.00 kants. 18.50 grammofon — 19.00 kammern. — viiuli sonaate — 20.50 kants. Prahast — 21.50 muusikat Brnost — 23.20 muusikat Prahast

Strassburg 345 / 17
13.30 ja 15.15 heliplaate — 19.00, 20.00 ja 21.00 ork. kontserte — 21.45 ja 22.30 heliplaate

Viin 516,3 / 20
11.30 vanemat kirikumuusikat
12.05 Viini nais-sümfoonia ork. kants. 14.05 tsitrikontsert
15.30 F. Recktenvaldi ork. kontsert
18.25 lõbusaid anekdoote — Hanns Rösler
19.20 Viini sümf. ork. kontsert
21.30 I. Geigeri saloonorkestri kants. 23.45 Charly Gaudriot jazz-kapell

Budapest 550,5 / 23
12.15 jumalateenistus. Lõpuks kants. 15.00 grammofonimuusika
18.00 ungari laule pr. Sandori ettek. 21.15 kontsert. Solist Irene Teichmann Lõpuks kontsert Ostende kohvikust

Bukarest 394,2 / 16
13.00 ja 13.50 grammofon — 17.00 ork. kontsert — 18.15 ork. kontsert — 20.00 grammofon — 21.00 flöödi soolo — 21.45 klaveri soolo — 22.15 viiuli soolo

Oslo 1083 / 75
11.20 jumalateenistus — 14.00 „Madiseni“ ork. kontsert — 17.15 „Cecil“ ork. kontsert — 20.30 lugemistund — 21.00 Haalandi ork. kontsert — rootsi laule — 23.05 tantsumuusika Minsasi orkestrilt

Room-Neapel
441 / 75 331,4 / 1,7
13.45 kergesisul. kontsert — 18.00 kontsert solistega — 20.50 grammofon — 21.40 ork. kontsert

Teisip. 7. aprillil

Tallinn 296,1 / 10

14.00 Lõunane kontsert. Juh. md. **Ark. Krull.** Orkester: Lortzing, balletimuusika oop. „Tsaar ja puusepp“. Byford, Aeglane valss. Kalman, potp. op. „Hollandlanna“. Moore, Slaavi meloodia. Leopold. Pulmavalss. Robrecht, potp. „Viini operettide revüü“
15.00 päevauudiseid
17.45 teateid
17.50 päevauudiseid
18.00 esperantokeelne pidulik konts. jumalateenistus. Tartust Ülikooli kirikust. Liturgia: prof. dr. **Rahamägi**, jutlusuteadlane **A. Hinno**

19.30 Pool tundi sooloettekandeid
a) Riho Pätsi klaveripalasisid lastele Eesti rahvaviisidel): Klaveril Friedrich Nikolai
b) Viilulipalu Rudolf Palm'i ettek. 20.00 ilmataede Tartust

20.05 lugemistund. (Esin. **A. Üksip**).
20.30 Kontsert. Juh. md. **Ark. Krull.** Orkester: Keler-Bela, avam. „Tempilüha“. Hermann. potp. Soome viisidest. Meyerbeer, balletimuusika oop. „Robert Kurat“. Kalman, potp. op. „Karnevali fee“. Vahepeal esineb solistina **Al. Tamm** — tenor: Delibes, aar. oop. „Lakme“. Tsaikovski, Keskk. hooküllast pidu. H. Meri, Aiakese ees. E. Muuga. Minu hääl.

Tartu 464,5 / 0,5

14.00 üleik. Tallinnast
17.45 teateid
17.50 päevauudiseid
18.00 esperantokeelne pidulik kontsert jumalateenistus Ülikooli kirikust. Liturgia: prof. dr. **H. B. Rahamägi**, jutlus — usuteadlane **A. Hinno**
19.30 üleik. Tallinnast
20.00 ilmataede
20.05 üleik. Tallinnast

Lahti-Helsingi 1800 / 40

(*Lahti — soome keeles*)
12.05 kontsert
18.00 retsitatsioone
17.25 flöödil Michele Orlando
19.15 koorilaule
19.30 kõne
20.00 ringh. ork. kontsert
21.20 grammofonimuusika
(*Helsingi — rootsi keeles*)
12.05 kontsert
18.25 üleik. Lahtist
19.35 koorilaule
20.00 üleik. Lahtist
21.00 revüü üleik. Turkust

Riia 524 / 13

16.30 kaitseväe ork. kontseri — 17.30 kontserdi järg — 20.03 operett „Montmartrei kannikene“ — 23.00 tantsum.

Stockholm 436 / 60

18.00 ajaviitemuusika keelpillide kapellilt — 19.30 heliplaate — 21.00 S. Palmgreni helitööd — 21.45 laulab Anna Tibel — 23.10 orelikontsert

Moskva

Komintern 1381 / 20,
7.30 kontsert — 17.30 muusika — 19.30 külaõhtu — 21.00 teadusl. Ioeng
(*Katsejaam*) 720 / 20
16.00 kontsert — 18.00 töölisülikool — 22.00 kontsert
„WZSPS“ 1304 / 100
10.30 kontsert — 20.00 töölisülikool

Königswusterhausen 1634 / 35

15.00 heliplaate Berliinist — 17.00 naiskäsitööst — 17.30 kontsert Leipzigit
20.00 prantsuse keelt — 21.30 „Lihavõtte munad“ — 23.15 teateid ja lõpuks kontsert Hannoverist

Köln-Langenberg 472 / 17

8.00 hommikkontsert
11.15 ja 12.15 helipl.
14.05 kontsert. Juh. Volf
18.00 trio-kontsert. Kitarri soolod
21.00 ringh. ork. kontsert. Vahepeale naljaettekandeks „Muusikaalne loss“

Breslau 325 / 1,7
12.35 ja 14.50 heliplaate — 17.00 muusikat kohvikust — 17.45 ajaviitekonsert — 20.30 õhtumuusika — 21.30 „Lihavõtte munad“ — Berliinist — 23.30 tantsumuusika — 0.30 kabaree — 1.30 õö-kontsert

Königsberg 217,5 / 0,9

Heilsberg 276,5 / 75
7.30 ja 9.30 võimlemist
12.30 ja 14.30 heliplaate
17.20 ajaviitemuusika. Juh. V. Kelch
20.00 ajaviitemuusika heliplaatelt
21.30 „Lihavõtte munad“ — Berliinist
23.30 teateid ja puhkpillide ork.

Berliin 419 / 1,7

15.00 heliplaate
17.30 ajaviitemuusika
19.40 harfi ja viiulikontsert
20.35 koorikontsert töölislaulest
21.00 millest kõneldakse
21.30 muusik. kuuldem. „Lihavõtte munad“

Stuttgart (Mühlacker)

7.15 ja 7.45 võimlemine
11.00 heliplaate
13.20 kontsert Stuttgarti lossiplatsilt
14.00 heliplaate
17.30 kontsert
20.45 Johan Straussi valsse
22.00 heliplaate

Leipzig 259,3 / 2,3

13.00 heliplaate — 14.00 ajaviitemuusika — 17.30 kontsert — 20.30 kontsert solistega — 22.10 kabaree ja lõpuks tantsumuusika

Varssav 1411,8 / 13,75

13.10 ja 17.15 grammofonimuusika — 18.45 Philharm. ork. kontsert — 20.20 ooper „Aida“ heliplaatelt — 24.00 tantsumuusika

Praha 486 / 5,5

12.15 ja 12.45 grammofon — 13.25 kontsert Brnost — 17.05 grammofon — 17.30 kontsert Brnost — 22.00 ork. kontsert — 23.20 grammofon

Moravska Ostrava 263 / 11

12.00 grammofon — 13.25 kontsert Brnost — 16.00 grammofon — 17.30 kontsert Brnost — 23.20 üleik. Prahast

Bratislava 279 / 14

12.30 grammofon — 13.25 kants. Brnost — 14.30 grammofon — 17.00 grammofon — 17.30 kontsert Brnost — 18.50 kontsert — 19.35 kontsert — 20.05 kontsert — 23.20 muusikat Prahast

Strassburg 345 / 17

13.30, 14.30 ja 15.15 heliplaate — 19.00, 20.00 ja 21.00 ork. kontserte — 21.45 heliplaate ja lõpuks ork. kontsert

Viin 516,3 / 20

12.00 heliplaate
13.00 K. Haupti kapelli kontsert
14.10 kontserdi järg
16.20 heliplaate
18.00—20.00 sõnaline osa
20.00 inglise keelt algajaille
20.30 Muusikasõprade seltsi kohtsert.

Kavas: Händel, Beethoven ja Bruckner

22.45 Alois Dostali ork. õhtukontsert
Budapest 550,5 / 23

10.15 grammofonimuusika
13.05 ringh. kvarteti kontsert
18.30 kontsert solistega
20.50 Bela Kissi mustlasorkester
21.45 koorikontsert
23.35 ooperi orkestrijõudude kontsert

Bukarest 394,2 / 16

13.00 ja 13.50 grammofon — 17.00 rumeenia muusikat — 18.15 Sibiceano ork. kontsert — 20.00 grammofon — 21.00 ringh. ork. kontsert — 21.45 aariaid rumeenia ooperist — laulab prl. Cretzoiu — 22.15 ringh. ork.

„Tallinna viinavabrik“

I. Liköörid, napsid ja konjakid (Brandy)
II. Parfümeerid ja kosmeetika

TALLINN, Merepiestee 15, kõnet. 304-26

Oslo 1083 / 75

14.00 grammofon — 17.00 „Cecil“ ork. kontsert — 19.45 solistide ettek. — 21.00 ringh. ork. H. Krammi juhata. — 23.05 retsitsatsioon

Room-Neapel

441 / 75 331,4 / 1,7
13.45 grammofon — 18.00 kontsert — 20.50 grammofon — 21.40 ooperi ülekanne

Keskn. 8. aprillil

Tallinn 296,1 / 10

15.30 päevauudiseid
15.45 ajanäitaja öiendus kuni 16.30 grammofonimuusikat
18.00 teateid ja grammofonimuusikat
18.20 päevauudiseid
18.30 lastetund
19.00 Töökaitse ja sotsiaalkindlustuse direktor **J. Sonin**: Haiguskindlustusest
19.30 kontsert. Juh. md. **A. Krull**. Kavas möödunud nädala kaunim. palu Vahepeal ilmasteade Tartust

Tartu 464,5 / 0,5

14.45 grammofonimuusikat
15.30 ülekanne Tallinnast
18.00 teateid ja grammofonimuusikat
18.20 ülekanne Tallinnast

Lahti-Helsingi 1800 / 40

(Lahti ja Helsingi soome keeles)
12.05 kontsert
18.00 lastetund
19.15 kõne
19.35 muusik. ettek. Yrjö Saarniolt
20.00 humoreske
20.25 dombra — I. Putilin
20.45 tantsumuusika

Riia 524 / 13

17.00 kontsert — 19.30 rahvalik kontsert — 20.30 ja 21.25 kontserte — 23.00 õõ-muusikat

Stockholm 436 / 60

18.00 lõõtsapillimuusika ja laule — 18.30 heliplaate — 20.00 kabaree — 21.00 kaitseväge ork. kontsert — 22.40 kuningl. teatri meeskvarlett — 23.10 tantsumuusika

Moskva

Komintern 1381 / 20,
7.30 kontsert — 17.30 külaõhtu — 19.30 külakontsert — 21.00 teadusl. loeng (*Katsejaam*) 720 / 20
16.00 muusika — 18.00 töölisülikool — 19.30 kunstnike ettek. (*WZSPS*) 1304 / 100
10.30 kunstnike ettek. — 13.00 kontsert — 16.00 töölisülikool — 20.00 raadiotehnika

Königswusterhausen

1634 / 35
13.00 ja 15.00 heliplaate — 17.30 kontsert Hamburgist — 20.30 ajaviitekontsert Leipzigist — 22.10 katke „Dante jumalikust komöödiast“ — 22.45 saksa rahvalaule — 23.20 teateid ja tantsum.

Köln-Langenberg 472 / 17

8.00 hommikkontsert
11.15 heliplaate
13.10 heliplaate
14.05 kontsert. Juh. Eysoldt
18.00 kontsert solistega ja tatsum.
21.00 õhtumuusika. Juh. Volf.
21.30 lõbusaid ettek. kohtusaalist „Õigus naeratab“
1.00 tantsumuusika

Breslau 325 / 1,7

12.35 ja 14.50 heliplaate — 16.30 muusikat lastele — 17.15 Ruth Bail laulab — 18.00 ja 18.50 Lehneri kapell mängib — 20.00 heliplaate — 21.15 ajaviite muusika — 22.15 kuuldem. „Maavärisemine Uus-Meremaal“ — 24.00 morsekursus

Königsberg 217,5 / 0,9

Heilsberg 276,5 / 75
7.30 ja 9.30 võimlemist
12.40 ja 14.30 heliplaate
17.15 kontsert. Juh. L. Borchard
20.30 laule naise armastusest
21.10 valsside tund. Juh. K. Hrubetz
22.15 kuuldem. „Maavärisemine Uus-Meremaal“
23.30 tantsumuusika Berliinist

Berliin 419 / 1,7

15.00 operetimuusikat heliplaate
17.30 ajaviitemuusika
19.00 kontsert
19.50 ajaviitemuusika
21.00 orkestri kontsert
22.15 kuuldem. „Maavärisemine Uus-Meremaal“
23.10 teateid ja tantsumuusika

Stuttgart (Mühlacker)

360 / 75
7.15 ja 7.45 võimlemine
11.00 heliplaate
13.20 kontsert Stuttgarti lossipl.
14.00 keelpillide kvartett
16.30 lastetund
17.30 kontsert solistega
20.45 opereti kontsert
22.00 lõbus looke „Emil“
20.30 kontsert solistega
24.10 uut helifilmi ja tantsumuusikat

Lugege Raadiot

Leipzig 259,3 / 2,3

13.00 saloonork. heliplaate — 14.00 Fr. Liszti helitöid helipl. — 17.30 kontsert — 20.30 ajaviitekontsert — 22.45 kirju muusika — 23.15 teateid ja antsumuusika

Varssav 1411,8 / 13,75

13.10 ja 17.45 grammofonimuusika — 18.45 ringh. ork. kontsert — 21.15 kontserdi ülekanne konservatooriumist — 22.30 ringh. ork. kontsert — 23.15 grammofonimuusika — 24.00 tantsumuusika

Praha 486 / 5,5

12.15 ja 12.45 grammofon — 13.25 kontsert Bratislavast — 17.05 grammofon — 20.05 mandoliini ja kitarrori ork. kontsert — 21.00 sümf. kontsert

Moravska Ostrava 263 / 11

12.00 grammofon — 13.25 ülekanne Bratislavast 18.30 kontsert — 19.25 ringh. ork. kontsert — 21.00 ülekanne Prahast

Bratislava 279 / 14

12.30 grammofon — 13.25 ringh. ork. kontsert — 14.30 grammofon — 17.00 grammofon 17.30 muusikat lastele — 18.50 Hilda Saskova kontsert — 19.30 kontsert — 20.05 ork. kontsert

Strassburg 345 / 17

13.30, 14.30 ja 15.15 heliplaate — 19.00 ja 20.00 ork. kontserte — 21.45 heliplaate — 22.30—2.00 heliplaate ooper „Manon“ ja lõpuks tantsumuusika

Viin 516,3 / 20

12.00 Aurel Nemesi kapelli kontsert
14.10 heliplaate
16.25 M. Geigeri kapelli kontsert
20.00 prantsuse keelt algajale
21.00 Brahmsi-õhtu, romansse kammerlaulja Hans Duhani ettek.
21.40 kuuldemäng: Üks päev Viinis jootrahata
22.50 J. V. Gangelbergi ork. kontsert

Budapest 550,5 / 23

10.15 politsei ork. kontsert
13.05 Manditsi ork. kontsert
18.30 Viini laule pr. Radosi ettek.
19.45 grammofonimuusika
20.30 ooperi ülekanne. kunigl. ooperist.
Lõpuks mustlasmuusikat Emke kohvikust

Bukarest 394,2 / 16

13.00 ja 13.50 grammofon — 17.00 ringh. ork. — 18.15 ringh. ork. — 20.00 grammofon — 21.00 ja 21.45 koorikontserte — 22.15 Wagneri „Parsifali“ 3-as osa

Oslo 1060 / 75

14.00 grammofon — 18.00 „Cecil“ ork. kontsert — 21.00 ringh. ork. H. Krammi juh. — 23.05 kabaree „Pitt ja Pott“ — 23.35 tantsumuusika

Room-Neapel

441 / 75 331,4 / 1,7
13.45 kergesisul. kontsert — 18.00 segakavaline kontsert — 20.50 grammof. — 22.00 ooperi ülekanne

Neljap. 9. aprilli

Tallinn 296,1 / 10

15.30 päevauudiseid
15.45 ajanäitaja õiendus ja kuni 16.30 grammofonimuusikat
19.00 teateid ja grammofonimuusikat
19.20 päevauudiseid
20.00 ilmataade Tartust
20.05 Kontsert. Juh. md. A. Krull.
18. märtsi kontserdi lahendusi ja uusi mõistatusi

Tartu 464,5 / 0,5

14.45 grammofonimuusikat
15.30 ülel. Tallinnast
19.00 teateid ja grammofonimuusikat
19.20 ülel. Tallinnast
20.00 ilmataade
20.05 ülel. Tallinnast

Lahti-Helsingi 1800 / 40

(Lahti — soome keeles)
12.05 kontsert
18.00 kõne
18.25 kannel — Antti Rantanen viul — Erik Cronvall
19.35 kõne
20.00 koorikontsert
22.30 ork. kontsert
(Helsingi — rootsi keeles)
12.05 kontsert
18.00 kuuldem. „Felicitas“
18.25 ja 19.15 Lahti ülel.
20.00 segakavalisi ettek.
22.30 Lahti ülel.

Riia 524 / 13

17.00 rahvalik kontsert — 20.03 kontsert — 22.30 mandoliini ja balalaika muusikat — 23.30 tantsumuusika

Stockholm 436 / 60

19.00 heliplaate — 20.45 Wagneri helitööde kontsert — 23.10 ajaviitemuus.

Moskva

Komintern 1381 / 20,
7.30 kontsert — 17.30 muusika — 19.35 külaõhtu — 21.00 teadusl. loeng
(Katsejaam) 720 / 20
15.30 ajaviite ettek. — 18.00 töölisülikool — 21.00 kontsert
(WZSPS) 1304 / 100
10.30 kontsert — 13.00 kontsert — 20.00 töölisülikool

Königswusterhausen 1634 / 35

13.00 ja 15.00 heliplaate — 17.30 kontsert — 20.00 ingliskeelt — 21.50 kuuldem. „Enrico Caruso elust“ — 23.00 teateid ja tantsumuusika

Köln-Langenberg 472 / 17

8.00 hommikkontsert
11.15, 12.15 ja 13.10 heliplaate
14.05 kontsert. Juh. Eysoldt
18.00 kontsert (bass, viul, klaver)
19.40 hispaania keelt
21.00 operetimuusika helipl.
21.30 sümf. kontsert. Solistina viulidaja J. Szigeti. Lõpuks konts. kohv.

Breslau 325 / 1,7

12.35 ja 14.50 heliplaate — 17.00 ooperimuusikat heliplaatelt — 20.00 vir-

tuoose igal muusikariistal — heliplaate — 22.35 kaks klaverit — 23.30 vana ja uut tantsumuusikat

Königsberg 217,5 / 0,9

Heilsberg 276,5 / 75
7.30 ja 9.30 võimlemist
12.40 ja 14.30 heliplaate
17.15 Soome muusikat ja luulet
18.35 ajaviitekontsert. V. Kelch
20.35 lööklaule
22.00 kontsert ringh. orkestrilt

Berliin 419 / 1,7

15.00 Marek Veberi ork. heliplaate
17.30 kammermuusika
20.10 muusik. ajaviide
21.50 kuuldemäng „Enrico Carusost“
21.50 teateid ja tantsumuusika

Stuttgart (Mühlacker) 360 / 75

7.15 ja 7.45 võimlemine
11.00 heliplaate
13.20 heliplaate
17.30 kontsert
20.10 prantsuse keelt
20.45 ajaviitekontsert
21.30 muusikalisi ettek.
23.20 tantsumuusika

Leipzig 259,3 / 2,3

13.00 kontsert — 17.30 heliplaate — 20.30 kuuldemänge — 21.45 „Soome õhtu“

Varssav 1411,8 / 13,75

13.10, 13.35 ja 17.15 grammofonimuusika — 18.45 kammermuusika — 21.30 soome muusikaõhtu — 23.15 soliste ettek. Katovicest — 24.00 tantsumuusika

Praha 486 / 5,5

12.15 ja 12.45 grammofon — 13.30 kontsert M. Ostravast — 17.05 grammofon — 17.30 kammermuusika — 20.15 kontsert Brnost — 21.30 „Soome õhtu“ Brnost — 22.30 klaverikontsert — 23.20 kontsert kino Beranekist

Moravska Ostrava 263 / 11

12.00 grammofon — 13.30 ringh. ork. kontsert — 16.00 grammofon — 17.00 M. Cittova viulikontsert — 17.30 ülel. Prahast — 19.00 akordeoon — 20.05 grammofon — 21.30 „soome õh.“ Brnost — 22.30 ork. kontsert — 23.20 kontsert Prahast

Bratislava 279 / 14

12.30 grammofon — 13.30 kontsert M. Ostravast — 14.30 grammofon — 17.00 grammofon — 17.30 kammerm. Prahast — 18.45 ork. kontsert — 19.40 kontsert — 20.05 ork. kontsert — 21.30 „soome õhtu“ Brnost — 22.30 viulikontsert 23.20 kontsert Prahast

Strassburg 345 / 17

13.30, 14.30, 15.15 ja 17.00 heliplaate — 18.30, 20.00 ja 21.00 ork. kontserte — 21.45 heliplaate — 22.30 ork. kontsert

Viin 516,3 / 20

12.00 heliplaste
13.00 B. Buchbinderi kapelli kontsert
16.20 heliplaate
20.00 itaalia keelt

21.00 „Viini humorist helides“ — kvartett
22.00 lustmäng „Vägaarmastatud“.
Lõpuks R. Korngoldi jazz-kapelli õhtukontsert

Budapest 550,5 / 23

10.15 ringh. kvarteti kontsert
13.05 kontsert solistega
17.00 kontsert
18.45 ungari laule klaveril
20.00 Murgacsi ork. kontsert
21.15 „soome õhtu“
23.00 jazz-orkester
24.00 kontsert St. Gerardi hotellist

Bukarest 394,2 / 19

19.00 jumalateen. Cretzulesco kirikust

Oslo 1083 / 75

14.00 grammofon — 18.30 kammermuusika — 21.30 „Soome õhtu“ — 23.05 välisjaamu

Room-Neapel 441 / 75 331,4 / 1,7

13.45 grammofon — 18.00 kontsert solistega — 20.50 grammofon — 22.05 Soome helitööde kontsert

Reede 10. aprillil

Tallinn 296,1 / 10

15.30 päevauudiseid
15.45 ajanäitaja õiendus ja kuni 16.30 grammofonimuusikat
19.00 teateid ja grammofonimuusikat
19.20 päevauudiseid
19.30 pool tundi instrumentaalsoliste.
Esinevad: A. Sepp — flööt, F. Nikolai — klaver, H. Anton — viul
20.00 Arstiteaduslik loeng. (Ülekanne E. Tervishoiu Muuseumist Tartust)
20.30 ilmataade Tartust
20.35 Kontsert. Juh. md. A. Krull.
Orkester: Suppe, avam. „Eksisõit õnne ümber“. Geiger, potp. „A-st kuni Z-ni“. Spolianski, valss-boston „Morfium. Delibes, ballet-süit „Allikal“. Bodewalt, fant. „Salome nägemus“. Meyerbeer, Kroonimismars. Vahepeal esineb solistina Nina Romanova — sopran.

Mees-rälsepp-äri

Max Johanson

Tallinn, Lühike jalg 6

Äsja saabusi Londonist kevade palitu- ja üllikonnariided

Uudisena modern kude

Tartu 464,5 / 0,5

14.45 grammofonimuusikat
15.30 ülel. Tallinnast
19.00 teateid ja grammofonimuusikat
19.20 ülel. Tallinnast
20.00 arstiteaduslik loeng E. Tervishoiu Muuseumist
20.30 ilmataade
20.35 ülel. Tallinnast

Lahti-Helsingi 1800 / 40

(Helsingi — soome keeles)
12.05 kontsert
18.00 kõne

18.25 tsitrimuusika
19.15 ungari laule
19.40 kõne
20.00 vestlus Onni Savolalt
20.30 ork. kontsert
(*Lahti rootsi keeles*)
12.05 kontsert
18.00 lastetund
18.25 Helsingi üleik.
19.35 laule
20.30 Helsingi üleik.

Riia 524 / 13
17.00 kontsert — 18.30 kontsert —
20.03 sümf. kontsert — 22.30 õõ-muus.

Stockholm 436 / 60
18.20 orelikontsert — 19.00 heliplaate
— 20.45 ringh. ork. kontsert — 23.15
G. Raphaeli kompositsioone

Moskva
Komintern 1381 / 20,
7.30 kontsert — 19.30 külaõhtu — 20.30
töölisülikool — 21.00 teadusl. loeng
(*Katsejaam*) 720 / 20
16.00 kontsert — 18.00 töölisülikool —
19.30 kontsert
(*WZSPS*) 1304 / 100
10.30 kontsert — 20.00 töölisülikool

Königswusterhausen 1634 / 35
13.00 ja 15.00 heliplaate — 17.30 kont-
sert — 21.00 kontsert Hamburgist —
23.15 teateid ja puhkpill. ork. kontsert

Köln-Langenberg 472 / 17
8.00 hommikkontsert
11.15 heliplaatelt
13.10 heliplaatelt
14.05 kontsert. Juh. Eysoldt
17.20 kuuldemäng lastele
18.00 kontsert Viesbadenist
19.40 inglise keelt
21.00 muinaslugu-ooper „Hansuke ja
Greete“ Dortmundi linna teatrist
23.05 üleik. teatrist
23.45 jazz-muusika
0.30 õõ-kontsert

Breslau 325 / 1,7
12.35 ja 14.50 heliplaate — 16.00 keel-
pillide kvartett — 17.50 ajaviitekont-
sert — 20.00 operetimuusikat — 21.15
kontsert „Mozartist kuni Straussini“

Königsberg 217,5 / 0,9
Heilsberg 276,5 / 75
7.30 ja 9.30 võimlemist
12.30 ja 14.30 heliplaate
17.30 ajaviitemuusika. V. Kelch
20.35 õhtukontsert. Solist: Stefan Au-
ber — violontshello
21.45 komöödia „Ring“
23.30 ajaviitekontsert Berliinist

Berliin 419 / 1,7
15.00 heliplaate
17.30 kontsert Leipzigit
18.55 laule
19.25 noorte muusikatund
20.40 ajaviitemuusika
22.10 koori ja orkestri kontsert
23.15 teateid ja puhkpillide ork.

Stuttgart (Mühlacker) 360 / 75
7.15 ja 7.45 võimlemine

11.00 heliplaate
13.20 heliplaate
14.00 heliplaate
14.30 teateid ja kontsert
17.30 kontsert Viesbadenist
21.00 itaalia muusikat
22.10 kuuldemängu ettek.
23.30 klaverikontsert
24.10 tantsumuusika

Leipzig 259,3 / 2,3
13.00 baritonid heliplaatel — 14.00
operetimuusika — 15.30 „Öbbik ja
roos“ — 17.30 kontsert — 20.30 heli-
plaate — 22.20 kontsert — 23.20 tea-
teid ja tantsumuusika

Varssav 1411,8 / 13,75
13.10 ja 17.15 grammofonimuusika —
18.45 mandoliinide ork. kontsert —
21.15 sümf. kontsert. Lõpuks välisjaamu

Praha 486 / 5,5
12.00 grammofon — 13.25 kontsert
Brnost — 17.05 grammofon — 17.30
kontsert — 20.05 kontsert Brnost —
20.40 viulikontsert — 23.20 kaasaeg-
set muusikat

Moravska Ostrava 263 / 11
13.25 kontsert Brnost — 16.00 gram-
mofon — 17.30 kontster Brnost — 19.05
grammofon — 19.25 ork. kontsert —
20.05 rahvalik kontsert — 23.20 kants.
Prahast

Bratislava 279 / 14
13.25 kontsert Brnost — 14.30 gram-
mofon — 17.00 grammofon — 17.30
kontsert Prahast — 19.25 Raphael Le-
nesi violantshello kontsert — 20.40
viulikontsert Prahast — 23.20 kants.
Prahast

Strassburg 345 / 17
13.30 ja 15.15 heliplaate — 19.00, 20.00
ja 21.00 ork. kontserte — 21.45 heli-
plaate — 22.30 kammermuusika

Viin 516,3 / 2,0
12.00 ja 14.10 heliplaate
16.25 M. Geigeri kapelli kontsert
20.00 itaalia keelt algajale
20.30 kontsert.
23.00 A. Pauscheri ork. õhtukontsert

Budapest 550,5 / 23
10.15 kontsert solistega
13.05 balalaika ork. kontsert
18.30 E. Pertisi ork. mustlasmuusikat
20.40 teatri üleik. ja lõpuks kaitseväge
ork. kontsert

Bukarest 394,2 / 16
19.00 jumalateen. Cretulesco kirikust

Oslo 1083 / 75
14.00 grammofon — 19.00 kvinteti kont-
sert — 21.00 sümf. kontsert — 23.05
laule Hulda Friskilt

Room-Neapel 441 / 75 331,4 / 1,7
13.45 kergesisul. kontsert — 18.00
instrumentaal-kontsert — 20.50 gram-
mofon — 22.30 itaalia ja prantsuse
muusikat orkestrilt

Laup. 11. aprillil

Tallinn 296,1 / 10
15.30 päevauudiseid
15.45 ajanäitaja õiendus kuni 16.30
grammofonimuusika
18.30 teateid ja grammofonimuusikat
18.50 päevauudiseid
19.00 lastetund

19.30 Dr. **Findeisen**: Über diagno-
stische Methoden in der wissenschaft-
lichen Medizin
20.00 ilmaste Tartust
20.05 kontsert. Juh. md. **A. Krull**.
Orkester: Telefonken-marss. Ziehrer,
valss „Ööhulkur“. Bellini avamäng
„Norma“. Ketelbey, Valse brillante.
Kral, potp. „Mis tuleb nüüd“. Lincke,
Intiimne õhtu. Schmeling, Esimene
suudlus. Morena, valss-boston „Ilu-
dusplaaster“. Lanner, valss „Schön-
brunnlased“. Hirsch, Marss. Vahepeal
esinevad solistidena: **A. Rinne** —
bariton: Rossini, Figaro kavatiin.
Gounod, Valentini palve. Rik, „ma
mäletan üht laulu“. **K. Tolmusk** —
kannel: Marss „Väike mõte“. Sünni-
päevavalss. Katkeid havaii paladest.
Labajalavalss. Vana-eesi polka. Kell
kolm hommikul.
21.30 vana tantsumuusikat helipl.
21.50 järgneva nädala saatekava
22.00 moodsat tantsumuusikat helipl.

Tartu 464,5 / 0,5
14.45 grammofonimuusikat
15.30 üleik. Tallinnast
18.30 teateid ja grammofonimuusikat
18.30 üleik. Tallinnast
20.00 ilmaste
20.05 üleik. Tallinnast
21.030 vana tantsumuusikat
21.50 Järgneva nädala saatekava
22.00 moodsat tantsumuusikat

Lahti-Helsingi 1800 / 40
(*Lahti ja Helsingi soome keeles*)
12.05 kontsert
17.00 grammofonim.
18.00 eesti keele tund
18.30 soome laule I. Turunenilt
19.40 ringh. ork. kontsert
20.10 kuuldemäng
20.40 lõbusaid laule
21.00 ork. kontsert
22.10 tantsumuusika Fennia restor.

Riia 524 / 13
17.00 rahvalik kontsert — 20.03 kerge-
sisulist muusikat — 21.25 rahvalik
kontsert — 22.45 tantsumuusika

Stockholm 436 / 60
17.00 ajaviitemuusika — 20.30 sega-
kavalisi ettek. — 21.20 keelpillide
kvartett — 23.15 vana tantsumuus. —
24.00 moodsat tantsumuusikat

Moskva
Komintern 1381 / 20,
7.30 kontsert — 17.30 kontsert — 19.35
külaõhtu — 21.00 teadusl. loeng
(*Katsejaam*) 720 / 20
15.30 ajaviite ettek. — 18.00 töölis-
ülikool
„WZSPS“ 1304 / 100
10.30 kontsert — 20.00 raadiotehnikat

Königswusterhausen

1634 / 35
13.00 ja 15.00 heliplaate — 17.30 kontsert — 19.00 prantsuse keelt — 21.00 „tantsuõhtu vanas Berliinis“ — 23.45 mustlasmuusikat Budapestist

Köln-Langenberg 472 / 17

8.00 hommikkontsert
11.15 ja 13.10 heliplaatelt
14.05 kontsert. Juh. Volf
15.35—16.25 nädalalõpu kontsert
17.40 inglise keelt
18.00 kontsert
21.00 lõbus õhtu — Eysoldti kapell
1.00 tantsumuusika

Breslau

325 / 1,7
12.35 ja 14.50 heliplaate — 17.00 ja 17.45 ajaviitekonsert — 20.00 „Jälle kevade“ — lõbusaid katkeid helifilmest — 23.45 mustlasmuusika Budapestist

Königsberg

217,5 / 0,9
Heilsberg 276,5 / 75
7.30 ja 9.30 võimlemist
12.40 ja 14.30 heliplaate
17.00 puhkpillide ork. kontsert
20.25 kontsert ring. orkestrilt
22.00 lõbus ooper „Himmelmayer“
23.30 tantsumuusika heliplaatelt

Berliin

419 / 1,7
15.00 heliplaate
17.05 ajaviitemuusika
19.00 koloratuur-laule
20.10 ajaviitemuusika
21.00 „tantsuõhtu vanas Berliinis“
23.45 mustlasmuusikat Budapestist

Stuttgart (Mühlacker)

360 / 75
7.15 ja 7.45 võimlemine
11.00 ja 13.20 heliplaate
17.30 kontsert
20.20 hispaania keelt
20.45 austria muusikat

21.45 kirev õhtu
23.45 mustlasmuusikat Budapestist

Leipzig

259,3 / 2,3
13.00 ork. kontsert — 14.00 heliplaate — 17.30 kontsert — 20.30 rahvalik kontsert — 22.00 ooper „Himmelmayer“. Lõpuks tantsumuusika

Varssav

1411,8 / 13,75
13.10 ja 17.35 grammofonimuusika — 17.45 noorte kunstnike ettek. — 19.15 noorte kunstnike ettek. — 19.15 kontsert noortele — 21.30 laule sopran — E. Burkiewicz-Arrault — 22.00 kergesisul. kontsert solistega — 23.15 Chopini helitöid — 24.00 tantsumuusika

Praha

486 / 5,5
12.15 grammofonimuusika — 13.25 kontsert Bratislavast — 17.30 jazz-orkester — 20.05 rahvalik muusika — 22.00 tantsumuusika — 23.25 muusika M. Ostravast

Moravská Ostrava 263 / 11

12.00 grammofon — 13.25 kontsert Bratislavast — 16.00 grammofon — 17.30 ülel. Prahast — 18.30 puhkpill. ork kontsert — 19.25 kontsert — 22.00 koorikontsert — 23.25 „raadiofilm“

Bratislava

279 / 14
12.30 grammofon — 13.25 ringh. ork. kontsert — 14.30 grammofon — 17.00 grammofon — 17.30 jazzmuus Prahast — 18.00 H. Mardeau viiulikontsert — 20.30 oop. „Sevilla habemeajaja“ — 23.25 muusika M. Ostravast

Strassburg

345 / 17
13.30, 15.15 ja 17.15 heliplaate — 19.00 20.00 ja 21.00 ork. kontserte — 21.45 heliplaate — 22.30 kontsert — 0.30 tantsumuusika

Viin

516,3 / 20
12.00 heliplaate

13.00 E. Baueri ork. kontsert
14.10 kontserdi järg
16.25 ajaviitemuusika
17.10 J. Holzeri ork. kontsert
20.30 J. S. Bachi „Matthäus Passion“
23.45 mustlasmuus. ülel. Budapestist

Budapest

550,5 / 23
10.15 ork. kontsert
13.05 grammofonimuusika
18.00 skautide õhtu
19.00 kergesisulist muusikat
21.15 ettekandeid stuudiost. Lõpuks Bela Kissi orkestrilt mustlasmuus.

Bukarest

394,2 / 16
24.00 jumalateen. Cretulesco kirikust

Oslo

1083 / 75
14.00 grammofon — 19.15 rahvusmuusikat ja laule — 21.00 kontserdi ülel. Trondheimist — 23.15 laule ja revüü — 23.45 tantsumuusika

Room-Neapel

441 / 75 331,4 / 1,7
13.45 grammofon — 18.00 segakavaliine kontsert — 20.50 grammofon — 21.40 ooperi ülel.

J. Kallio
mööbliäri

asub nüüd

S. Karja 18

Suurim valik kõigist mööblitest. Odavad hinnad. Äri asutatud 1920. a. S. Karja 18. Telef. 25-07

„Raadio“ hindmõistatus Nr. 1

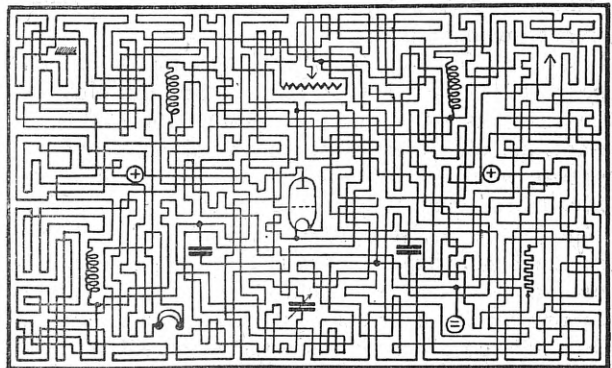
Keegi raadiosõber pööras „Raadio“ toimetuse poole, selle tehnilise toimetaja haiguse ajal, palvega temale saata üks imehää raadiovastuvõtja skeem. Onu X, kes parajasti toimetuses viibis, oli kohe nõus skeemi andma, kuid see „kriukamees“ andis skeemi sellisel viisil nagu joonisel.

Palume lugupeetud lugejaid oma lahendusi saata „Raadio“ toimetusesse. Õigete vastuste saatjatele on määratud auhindadeks

I auhind — 1 aasta käik „Raadio“t

II ja III „ — 6 kuud

Viimane lahenduste saatmiste tähtaeg on 15. aprill s. a. Lahendused saata Tallinn, Lai 39 „Raadio“.

Onu X.

EHITAJAD! Teadustage toimetusele „Raadios“ kirjeldatud aparatuuride ehitustulemustest!

Resonans.

Mälestusi Dy.

Elektrotehnika Pataljoni VII-ma õpperaadiojaama meeskonna ruumis valitses rõhuv meeleolu. Imeilusa varasuve laupäevaõhtust vaikus lõhestas vaid kaugelt kostev rukkiräägu hää, mis nagu Markoni-tüübilise käriseva häälega raadiojaama häälestamissignaali kostis, ja tusedavõitu väikevenelase Kobenko lõõtsutav ähkimine, kes eeleäraheitlikult oma kroonusaabaste kaduvat elegantsi paksu vikskorra abil restaureerida püüdis.

„See kuradi „jupats“ ajab õiglasele ristirahvale päris ahastuse pääle,“ litsus korraga läbi hammaste koikul pikutav poolakas Petrovski ning kinnitas oma sõnade kaalukust mahlaka sõljeplärakaga, mis suures kaares üle koiku peaotsa põrandale lendas. Samal hetkel kargas aga sõnuja püsti, kui ussist nõelatud ning, vargsi pilku korrapidaja allohvitseri poole heites, kes ruumi teises otsas uksepiidale nõjatades raadiojaamas äsja vastuvõetud Ülemjuhataja-Staabi väerinna ülevaadet luges, hõõrus ta oma hingelise ekspansiooni reaalse väljenduse saapaninaga hoolikalt laiali.

„Et seda „chaljeerat“ ka Issanda väik ei taba“, arvas Kobenko saapast uudishimulikult väljajaatavale varbaotsale viksi päalemäärides.

Selle sügav-filosoofilise mõteteväljendusega lõppes esialgu jutt ning rääk-Markoni signaal valitses jälle ainuüksi aega ning ruumi.

Naabrikoiku veerel istuvat pikka eestlase-kolakat T-d ei huvitanud kõneaine nähtavasti sugugi, sest ta jätkas külma rahuga oma helesiniste ratsapäikste õmbluse kohendamist. See asjalik toiming, koiku kõrval seisvad peegelhelgini läikivaks nühitud säärikud ning asjaolu, et T. oma õõsise vahikorra kodust saadud singikantsaka ning enda kurikuulsa kõneosavuse abil vaiksloomulise kapral Samoilovi kaela oli suutnud ajada, lasid oletada, et T-d ei suudaks ka kümme „jupatsit“, eesseisvast retkest tagasihirmutada ning et ühel neitsil sirelipuhmastes õhtul asjata oodata ei tule.

Oleks juba vist ülim aeg ka lugejaid tegevustiku personaaliga lähemalt tutvustada.

Peterburi Ohvitseride Elektrotehnika kooli VII õppe-raadiojaam asus 1916 aasta juunikuul Moskva küljeall olevas väikeses suvituskohas P-s. Jaama ülesandeks oli tulevasi raadiohvitsere, raadiotelegrafiste ning motoriste raadioteenistuse praktika sügavaimate saladustega tutvustada.

On ju tõestamist mittevajav tõsiasi, et terve maailma õrnemsugu erilist nõrkust tunneb heroilise oreooliga ümbritsetud lendurite vastu. Leppides selle paratamatu asjaoluga oli väljaspool kahtlust, et too naissoo sümpaatiate ierarchia redelil, millede pulkadele kõikide väelike esitajad asetatud saavad, raadiotelegrafistid, kui (tolajal veel eriti) saladuslike jõudude käsutajad, oma kindla koha selle teisel pulgal omasid.

Kuna aga pisitillukeses P. garnisonis raadiotelegrafistide poolt kuumalt vihatud lennuvägi puu-

dus, ja et ülejäänud osa garnisoonist vaid habemikkude tagavaraväelaste pataljonist moodustatud oli, siis suudab igaüks endale kergesti ettekujutada, mäherdust õudset laastamistööd Venemaa pealinast P-sse sõitnud suvitajaoskonna õrnemsoo südamede seas tegi too raadiojaama meeskonna eliiti moodustav kuueliikmeline vabatahtliste ning tulevate raadiohvitserte rühm, mille kolme liiget meie juba tunneme. Õieti oli see vaid Jumala meelepäraline ja ligemisarmastaja tegu suvituskoha tapvas igavuses ja vist nii mõnegi mehe saatuse raamatust aktiivas figureerib see suvi. Teenistuskohused seisid peamiselt vahikordades raadiojaamas, mis eriti tülikad olid neile õnnetutele, keda saatust õhtuse vahikorraga karistas. Neist vahikordest lahtiostiniseks kulus vaeaste ohvrite terve likviidne varandus, suhkur, tubak ja ka kodunt saadetud „ahvid“. Kui kõik ressursid juba lõpuks olid ning teiste raadiotelegrafistide kiviseid südameid ka härdaime palve liigutada ei suutnud, siis jaotati teenistus raadiojaamas ning erategevus suvitusrajonis kuue sõbra vahel sõnatul kokkuleppel niimoodi ära, et mingisuguseid konflikte ei tekkinud. Elades sellises vennalikus osasaamises selgus korraga, et meie lõõg täis oli saanud ja saatuse käsi meid raskesti katsuma kipus. Too saatuse käsi ilmus P-sse uue garnisoni ülema, tüübilise tagala kangelase, alampolkovnik K. näol. See apokalipsise koletis, keda tema lühikese kasvu tõttu jalamaid „jupatsiks“ ristiti, avas oma tegevusvälja raudteejaama ees olevas pargikeses, selles suvituskoha vaimlises tcentrumis, kus P. igaväevane saatust ja käekäik kindlaksmääraiti, kus idanesid kõik õrnus- ja õhkamisküllased tutvused. Kohe esimesest saabumispäevast peale teritas „jupats“ oma vaimu tema silmaalla sattuvate raadiomeeste kallal, kellede vastu tal eriline hammas näis olevat. Ja seda eestkätt varsti peale õhtust loendust, mil seadusepäraliselt kõik „alamväelased“ kasarmuvaikuses õiglase und oleks pidanud puhkama. Aga ei puhkanud teips. Esimesil päivil pääsid mõned mehed raadiojaama vahikorda mineku ettekäändel. Kuid niipea, kui värske ülemus P. topograafilise asendiga tutvunenud oli, millest selgus, et tee kasarmust pargi kaudu raadiojaama sama sirge oli, kui reis Tallinnast Narva Kuresaare kaudu, siis pisteti vaene ohver koha pealt ning ilma nime küsimata neljaks päevaks pataljoni kartserisse, mille ülemjuhatajaks kivisõekühvli taolise habemega veltveebel „Efremõtsch“ oli. Sellest õudsest päevast peale oli raadiojaama meeskonna igahommikusel loendusel paar meest „teadmata kadunud“ (без вести пропавшие) nagu igapäevases ülemjuhataja teadaandeski. Vahe seisis vaid selles, et meie „teadmata kadunud“ reglementaarse nelja päeva möödumisel nälginuina ning pesematuina jaama tagasi ilmusid, staabi teadaande omad aga enamasti mitte. Sellise ootamata

teguri ilmumine P. sisemisele väerinnale ähvardas kadu kõigile ilusaile õhtuile suvises looduses ning nii mõnigi suurte ohvritega (tubaka- ja suhkru, kui käidavama vahetusraha), ning vaevarikalt sõlmitud tutvus kippus vägise omil aluseil vankuma. Petrovski ja Kobenko olivad juba oma väikesed tutvused „Efremõtšiga“ sooritanud ning hommikune loendus avastas korruga kahe aktiivseima kuumehegruppi kuuluva liikme „teadmata kadumist“. See massiline ning soovimata „puhkusele“ minek jahutas ka teiste meeste laupäeva õhtupoolikulise ärevuse täielikult ning Kobenko klaanis oma saapaid vaid vana harjunud kombe järele, eelistades oodata asjaolude paranemist.

Vahepeal oli T. oma säärkatjate remondi edukalt lõpetanud ning hakkas neid asjaliku tõsidusega jalga kiskuma, missugust toimingut sõbrad morni vaikusega jälgisivad. Kui lõpuks T. end aknaavause pääl õhhe hüppamiseks ette valmistas, sest see oli ainukeseks teeks vabadusesse, solvas Petrovski sapiselt: „Tervita siis ka Efremõtšhi minu poolt!“ mille peale T. stoilise rahuga vastas: „Eks sa ise homme vii oma terviseid!“ ning kadus.

Kindlasti läks T. palja käega lõukoera vastu, kuid hind väärus mängu ja eestlase jonn maksis ka ju midagi. Vaevalt oli T. parki saabunud, kui põõsatagant ähvardav kannuste körin kostma hakkas. Otsekuu välgust rabatud langes T. pikali rohu sisse, kuid see võte ei päästnud vaest meest ülemuse silma eest, kes äikesepilvena lähenes ning maaslamaja ette üllatunult seisma jäi. T. kargas püsti, andis sõjamehelikult au ning viskas enda uuesti pikali rohu sisse, sealt midagi otsides. Tekkis järgmine kõnelus:

„Vabatahtline, mis Teie siin teete?“ pörutas vihane ülemus.

„Otsin, Teie kõrgeausus.“

„Mida kuradit Teie siit otsite, käige kohe partaljoni staapi ning ilmuge „Efremõtšile“!“

„Ei ole võimalik Teie kõrgus, olen ametikohustetäitmisel!“

„Mis jutt see on, mida Te sealt rohu seest otsite?“

„Resonanssi, Teie kõrgeausus!“

Võõras sõna pani „jupatsi“ mõtlema, kuid ta ei sõandanud oma teadmatust „alamväelase“ ees näidata ning küsis sellepärast juba asjalikuma häälega:

„Kuidas kurat Teie selle siia mahapillasite?“

„Ei pillanud Teie kõrgeausus, see ise lendas antenni küljest siia poole. Tahtsime Vologdaga ühendust saada, aga kuidagi ei ulatanud. Jaama-ülelem käskis resonanssi venitada, kuid dekrement läks katki ja resonans lendas kaares jaama poole. Siis saadeti kõik poisid välja seda ülesse otsima, muidu jääb oõsine Peastaabi teadaanne vastuvõtmata!“

See surmtõsise näoga antud asjalik seletus muutis polkowniku südame pehmeks kui vaha. Kohusetruid mehi on praegusel kurjal ajal nii vähe! Ta koputas T.-le sõpralikult õla päälle ning ütles: „Noh otsi-otsi tuvikene“ ning eemaldus kasiino

poole. T. hingas sügavasti ning jätkas resonansi otsimist seekord pargi nurgas olevalt pingilt, kus nähtavasti otsimine vähem hädaohtlik ning veidi erutavam oli. Seda viimast tõestasid T. hõõguvad põsed ning hiilgavad silmad, kui ta koidu ajal kasarmu aknast sisseronis. Sõbrad vaatlesivad teda, kui Laatsarust ning Kobenko ronis isegi koikust välja, et kindel olla T. lihalises tagasitulemises. Kui T. sõpradele omast seiklusest jutustas, anti talle mitme aasta peale kõik patud andeks komöödia pärast, mis T. „Jupatsile“ oli mänginud. Naeru pärast aga ei saanud hommikust ööd keegi enam sõba silma pääle — T. oli korruga teeneterikkaks ning tunnustatud päevakangelaseks saanud.

Samal ajal aga idanes draama ohvitseride kasiinos. Polkovnik leidis kasiinos peaaegu terve garnisoni ohvitserkonna eest, muuseas ka raadiojaama ülema leitnant M.

Polkovnik astus kiiresti M poole ning küsis mureliku näoga, kas ikka saab õhtust Peastaabi telegrammi vastuvõtta ja kas ta oma meestega resonansi ülesleidis. M. vaatas kohkunud näoga polkovniku otsa ning hakkas kahtlema endamisi „vana“ mõistuses. Pika seletuse pääle selgus asi ning veel kord naerdi polkovniku kulul, keda õieti keegi hästi ei sallinud. Päris naer läks aga siis lahti, kui polkovnik kasiinost lahkus, tume tulukene silmas ning möru naeratus huulil.

Järgmine hommik leidis kõiki raadiojaama mehi tujuküllastena. T. seiklus käis kitsas sõpraderingis suust suhu; lõpuks ometigi näis olevat leitud vastukihvt tolle koletise võimule. Juba varakult peale lõunasööki hakati põhjalikke ettevalmistusi õhtuseks rünnakuks tegema ning vaevalt oli õhtune loendus lõppenud, kui Kobenko lõõtsutades pargi poole tormas, et oma eilaõhtust puudumist heaksteha.

Polkovnik ilmus niivõrd äkitselt Kobenko ette, et viimasel hing rinnus kinni jäi ning kõik valmis-mõeldud targad laused ununesid.

Polkovnik vaatas mesimagusal näol vaesele mehele otse silmi ning küsis lahkelt:

„Noh sädemees, kas resonans on kadunud?“

„Just nii Teie kõrgeausus“ prahvatas Kobenko.

„So, so, hm, tjaa. Ja kas dekrement ka katki on?“

„Jah, see tähendab ei, Teie kõrgeausus“, vastas kahvatanud huultega mehikene, kes tunneb endal selle suuriva pilgu all põlvesid nõtkuvat. Õudne ja külm ahastus puges pikkamisi rindu, mingisugune kuues meel ütles, et kusagil peab viga sees olema, midagi nagu ei klapi...

„Ah polegi katki?“ imestab „jupats“, „aga mina arvasin, et on katki ja käskisin sellepärast Efremõtšile neid poole tosina võrra varuks valmis panna. Mine õieti, tuvikene, sinna ja vaata, ehk on too kadunud resonans ka seal kusagil“ jätkas polkovnik mesimagusal häälele.

**Tarvitage
raadio
patareid** **Noack**

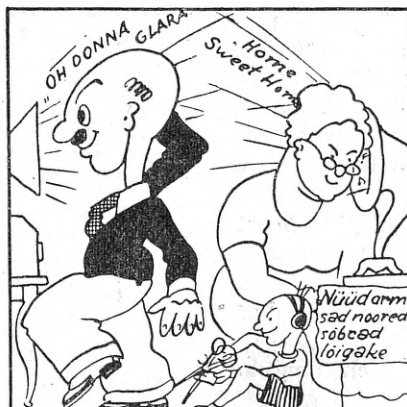
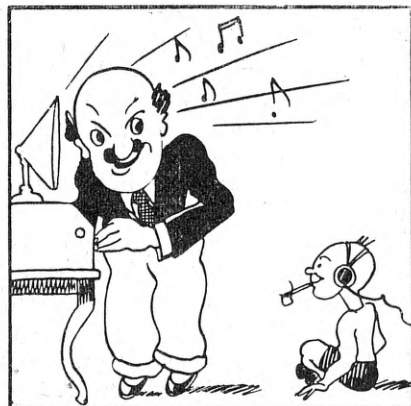
Vaene Kobenko seisis, kui juhm ning otsis kramplikult pingutusega väljapääsu, nagu rästik pudelist. Mõtted sõelusid peas, kui erilased pesa ümber: Keera kuidas sa keerad, aga otsa ega aru ei saa. Teab kui kaua see seletuse otsimine oleks kestnud, poleks polkovnik korraga koleda häälega kärgatanud:

„No mis sa vahid! Jookstes marss!“

Kobenko täitis käsku, kui masin ning otsis resonansi veidi kauem, kui teised senini tavaliselt, sest polkovnik oli sellest päevast peale oma reglementäärset portsjoni raadiomeestele tugevasti muutunud. Ja nende kahjuks.

Kui mehikene ükskord viimaks jälle raadiojaama ilmus oli ta habemesse kasvanud nagu juudi rabi ning T-ga ei rääkinud ta hulgal ajal.

„Raadiokurg“ vahva Vuntsmanni peres.

Lühikesi teateid

Mida kuulduv Ameerikast?

Ülemaailmlise näituse ajaks, missugune aset leiab 1933. a. Chikagos, ehitab National Broadcasting Company näitusplatsile suurima ringhäälingu saatejaama, millist pole nähtud varemalt. Uus saatejaam kujuneb teiseks keskuseks praeguse New-Yorki saatejaama WEAF kõvale. Ehitustöödega on juba algust tehtud.

* * *

Ujuvaks ringhäälingu saatejaamaks on kujunenud ookeaniaurik „Leviathan“. Aurikult antakse saatekava edasi raadiotelefoni kaudu, kust siis ülekanne toimub teostatakse üle 120 saatejaamale. Ookeani kontserdid ei jäta kuuldavuse suhtes mandril midagi soovida, olgugi et nad ringkäike teevad kuni kuulaja vastuvõtjani jõuavad.

Oslo vahetas lainet.

Nende päevade sees on Oslo ülelänud lainele 1083 m.

Ka Araabia ujutatakse üle saatejaamade võrguga.

Hedschasi kuningas Ibn Saud, tundes elavat huvi raadioasjanduse vastu, tahab lähema aja jooksul Araabiat laiaulatuslise saatejaamade võrguga katta, et oma alama- tega lähemat ühendust luua. Plaanitsetud on püstita 15 saatejaama. Kuninga asukohtes, Mekkas ja Rijadhis ehitatakse eriti tugevavõimelised jaamad. Peale alaliste saatejaamade ehitatakse veel ränd-saatejaamu tervelt neli. Jaamade ehitamine antakse itaalia Markoni seltsile ja ehitustööd algavad eeloleval suvel.

Brünn (Brno) suursaatjana.

Peale kolmekuulist tšehhoslovakia Brünni saate- jaama ümberkorraldustööd on jaam katsestanud saatmist esialgu 22 kw võimega, mis osutus tugevuselt ja heli- puhtuselt suurepäraseks. Hiljem viiakse jaama saate- võime 36 kw peale. Ümberkorraldamist takistab kiire- malt läbiviia asjaolu, et töid tuleb teha saate vaheaga- del, kuna praeguse jaama tegevust ei taheta katkestada.

Coperi seletusi.

Madame Butterfly.

Giacomo Puccini ooperi ettekandeks raadio ringhäälingus 5. aprillil s. a.

Harva leidub oopereid, kus teose sisustik oleks nii tihedalt seotud muusikaga, nagu „Madame Butterfly“. Komponistil on õnnestunud anda eksootikat, parajasti niipalju, kui see eurooplase kõrvale vastuvõetav, ning nii et see huvitab, köidab. Haruldane otsekohesus muusikaalses väljenduses, mis kõrge dramatismi küübib, sunnib kaasatundma ja elama vaesele-vaesele Cho-Cho-Sanile — Madame Butterflyle („liblikale“). Libretto aluseks on võetud romaan. Noor jaapanlanna, geisha Cho-Cho-San on armunud ilusasse ameerika leitnantisse — Linkertonisse. Esimene vaatus viibki meid väikese maija, mille Linkerton on ostnud oma armsamale, ning just täna peavad nad siin jaapani kombe järele laulatama. Noor leitnant võtab kõiki seda huvitava vahejuhtumisena, episoodina, vaatamata oma sõbra, konsul Sharplessi manitsustele, kes teda hoiatab mängimast Butterfly südamega, sest tüdruk näikse temasse tõsiselt kiindunud olevat. Ent kergemeelne tuulispea ei lase ennast eksitada, ning, nalja heites, joob koguni oma tulevase „õige“ naise — loomulikult ameeriklanna — terviseks. Ilmub Butterfly pruutneitside ja sugulaste-tuttavate saatel, ning perekonnaseisu ametnik sõlmibki abielu. Üldine rõõm saab aga tumestatud Butterfly onu, preestri, ilmumisega kes õnneliku nooriku äraneab, usust taganemise pärast. Butterfly on, suurest armastusest Linkertoni vastu, oma esiisade usust taganenud. Kõik kaovad ära, jättes üksinda Butterfly ja ta mehe, kes oma noort naist püüab armsate sõnadega trööstida, mis talle lõpuks ka õnnestub ning vaatus lõppeb armastuse joovastusega.

Teine vaatus. Kolm aastat on möödunud esimese vaatuse sündmusist. Linkerton on merele läinud, ning Butterfly ootab teda kannatlikult, sest mees on lubanud tagasi tulla, „siis kui kirsipuud jälle õitsevad“. Butterfly ei või endale ettekujutada, et mees võiks murda antud sõna ning ootab. Kehvus on roomanud maija, ent ka see ei heiduta armastavat naist. Toeks on tal vaid truu majavaim — ümardaja Susuki, kes ei väsi palumast Buddat, et rõõmupäike jälle omi kiireid käskijanna südamesse heidaks.

Ent Linkerton on vahepeal talle truudust murdnud ja ühe ameriklannaga abiellunud ning tuleb koos oma kaasaga Jaapanisse. Ta palub Sharplessi, ettevaatlikult seda teadet Butterflyle edasianda. Sharpless, olgugi et vastu-meelt, tuleb nüüd Butterfly juure, et teda ettevalmistada. Kuid paljast teatest, kirja saabumisest Linkertonilt, jakub, et Butterflyd rõõmu joovastusse viia. Sharpless püüab Butterflyle tema seisukorda selgese teha, kuid Butterfly ei tahagi millestki aru saada, vaid toob tuppä oma lapse, „tema“ lapse, kellest isa veel midagi ei tea, ning arvab, et teda ei tohiks ta ometi salgada, ning kui ta seda teeks ja mitte tagasi ei tuleks, siis jääb Butterflyle üle vaid surm. Sharpless ei tihka talle tött aval dada ning lahkub raske südamega. Seal kuulutab aga korraga üks kahurpauk sõjalaeva tulekut, ning pikksilm ütleb talle, et see „tema“ laev on. Butterfly rõõm on nüüd piiritu, koos Susukiga kaunistab ta maja lilledega, paneb endale mõrsjarüü selga ning ka poisile ta kaunistama rõiva. Ja siis jäävad kõik kolm lükkseina ette ootama, kuna lavataga imekena, meeoleuline koorilaul, harpi ja kontrabassi pizzicato saatel, vältab. . .

Kolmas vaatus. Öö on möödunud, ent Butterfly ei ole silma kinni saanud, ta on kogu öö valvanud ja ootanud. Susuki palub teda, et ta veidi puhkaks, lubades kohe öelda, niipea kui Linkerton saabub. Surmväsinud Butterfly kuuleb Susuki sõna. Susuki palvetab oma vaese käskijana eest. Linkerton ja Sharpless ilmuvad. Nad ütlevad kõik Susukile ning paluvad teda Butterflyd ettevalmistada. Linkertoni abikaasa, Kate, teab ka kõik, ning on nõus last endale võtma. Linkerton ise, kes nüüd oma kergemeelsust kahjatab, ei tunne endal küllalt jõudu Butterflyd näha ning lahkub kurvalt. Butterfly ilmub, tal on tunne, et ta armsam siin on, ta mõtleb vaid, et ta ennast peitnud on, et üllatust valmistada. Sharplessi vaikimine ning Susuki pisarad teevad ta rahutuks. Ta märkab aias võõrast daami, ning aiamab tõde, saades surmava hoobi südamesse. Ta on nõus last äraandma, kuid Linkerton peab ise ta tema kätest vastuvõtma. Üksi jäänud, saadab ta Susuki lapse juure aeda ning valmistub ise surma: põlvitab Budda ees, võtab harakirinoa ning suudleb seda. Seal toob Susuki lapse tuppä. Nuga langeb Butterflyl käest, ta katab lapse suudlustega. Siis jätab ta mõlemiga jumalaga, saadab nad aeda, ning kaob ise sirmi taha. On kuulda noa kukkumist. Ta kuuleb veel Linkertoni hüüet, püüab roomata ukseni ning sureb ukselävel. . .

— tp.

Moskva suits

J. H. Rösleri humoresk

Ühel vihmasel päeval istus Moskvast kaubanduskomissariaadis komisjon koos, kes küsimust arutas, kas võib välismaalastele lubada kaubanduslist tegevust Venemaal.

„Venemaa on venelastele,“ protesteeris vastasrind.

„Venelased on aga liiga saamatud.“

„See ei ole õige. Võib ju katsed teha.“

„Meie oleme seda juba mitutuhat korda katsunud, venelane aga ei oska äri teha. Suure äri juures, mis organisatsiooni tarvitab, ei oska venelane midagi peale hakata.“

Vastasrind ei anna aga järele: „Kutsuge aga uulitsalt ükskõik missugune kaupmees sisse ja pakuge temale head äri, küll ta sellega hakkama saab.“

Komissariaadi mehed läksid teise tuppä nõu

pidama ja tagasi tulles teatas komissar: „Rahvacomissariaat otsustas teie soovi täita. Tooge homme ükskõik missugune vene kaupmees kaasa ja meie teeme temale pakkumise.“

Koosolek katkestati järgmise päevani.

Järgmisel päeval seisis kaupmees Nikolai Nikolaevitsch Nikitin, kellest teati, et ta sõjaajal suuri varandusi kokku oli ajanud, komisjoni ees. „Teie soovisite mind näha?“

„Jah, meie tahaksime Teile üht head äri pakkuada.“

„Milles asi seisab, olen meeleldi nõus rahva kasuks töötama.“

„Kena. Kui palju Teile pakute meile Moskva suitsu eest?“

„Mis ???“

„Palju Teie Moskva suitsu eest pakute?“

„See on rumal nali!“ hüüdsid vastasrinna mehed, „suits ei ole kaup. Meie protesteerime niisuguse pilkamise pärast.“

„Sellega oleme täiesti nõus, kui ühtegi inimest ei leidu, kes oleks valmis Moskva suitsu ostma.“

„Uskuge, keegi nii loll ei ole!“

Rahvakomissar pöörab kaupmehe poole: „Teie ei soovi siis Moskva suitsu osta?“

„Mis ma sellega teen?“

„Kas Teie ka saja rubla eest ei ole nõus suitsu ostma?“

„Ega ma loll ei ole!“

Koosolekule kuulutatakse pooltunniline vaheaeg.

„Ameeriklane C. C. Brown oli kodus ja tuli minuga kohe kaasa. Ta ootab eestoa,“ teatab komissariaadi teener komissarile.

„Paluge teda sisse astuda.“

Härra C. C. Brown astub sisse, komissar kuulutab koosoleku jälle avatuks.

„Teie kutsusite mind?“ küsib C. C. Brown.

„Ja, meie palusime Teid siia, sest Teie olete komissariaadi poole pööranud riikliste tellimisesaamiseks. Täna tahame Teile üht äri pakkuda. Kas Teie oleksite nõus Moskva suitsu ära ostma?“

„Muidugi!“

„Kas Teie kuulsite ka õieti, meie pakume Teile kogu Moskva suitsu müüa?“

„Muidugi, palju Teie selle eest tahate?“

„Kaheksakümmendtuhat rubla aastas.“

„Kaheksakümmendtuhat rubla on minu arvates liig palju. Pakun Teile nelikümmendtuhat.“

Lõpuks lepitakse viiekümnetuhande peale kokku.

„Mis ajast peale leping jõusse astub?“

„Kui soovite, siis tänasest päevast.“

„Olen nõus. Sel puhul palun Teid aga kohe kirjalikku lepingut valmistada, milles öeldud, et mina kogu Moskva suitsu omanik olen, ning maksan kohe lepingus ettenähtud summa ära.“

Leping sõlmiti viie aasta peale, mõlemad pooled kirjutasid kohe alla. Leping taskus astus C. C. Brown mõnusa näoga komissariaadist välja.

„Algus on tehtud, see on peaasi. Nüüd on vaja vaid see hullumeelne leping põhjalikult ärakasutada.“

Astus uulitsale, läks natuke maad edasi, pööras siis X platsile, mille ääres üks vabrik asus. Paks, must suits tuli vabriku korstnast välja.

C. C. Brown astub vabriku kontorisse ning palub vabriku direktoriga kokku saada.

„Mida Teie soovite?“

„Teie vabriku korstnast tuleb suitsu välja.“

„Loomulik, mis sellest on?“

„Sellega on minul palju tegemist. Missuguse õigusega lasete Teie oma korstnast suitsu välja minna? Terve Moskva suits on minu omandus. Mina ostsin selle ära ja palun Teid tänasest peale kogu suits kokku korjata ja alal hoida, kuni mina kedagi suitsu järele saadan.“

„Teie olete vist peast põrunud?“

„Mitte põrmugi. Siin on minu leping Kabanduskomissariaadiga. Kogu suits on minu omandus ja mina nõuan Teilt kahjutasu, kui Teie minu suitsu tuulde lasete.“

„Mis meie siis tegema peame?“

„Väga lihtne. Teie võite minult oma vabriku suitsu ära osta. Makske mulle selle eest kolm tuhat rubla aastas.“

Poseni saatejaama kena „halloonaine“

See on ju päris hullumeelne hind!“

„Teie vabriku ja korstna suitsuvabaks ümberehitamine on veel kallim! Annan Teile kümme minutit aega, kui Teie selle aja jooksul nõus ei ole minult suitsu äraostma, siis võtan oma lepinguosalistega kõik abinõud tarvitusele, et minu suits kaduma ei läheks, lasen viibimata Teie vabriku katelde alt tule kustutada.“

Kümne minuti pärast oli C. C. Brownil leping taskus, millega vabrik kohustas end suitsu vabastamise eest kolm tuhat rubla aastas maksma. C. C. Brown sai kolm tuhat rubla, vabrikul jäi õigus korstnast nii palju suitsu välja lasta, kui tahab.

Siis võttis C. C. Brown auto ja sõitis järgimööda kõik vabrikud läbi. Igalt vabrikult sai kolm tuhat rubla. Vabrikuid oli nelikümmendühessa.

Samal ajal aga jätkas komisjon istungit.

„Küll Teie näete, et ameeriklane asjast aru ei saanud, mida ta ostis. Kindlasti tuleb ta pea tagasi ja nõuab lepingu tühistamist,“ seletas vastasrind.

Samal ajal teatas teener: „Härra Brown soovib Teiega kõneleda.“

„Kas näete! Tuleb veel varem kui meie lootime,“ hüüdsid vastasrinna mehed naerul nägudega.

C. C. Brown astus sisse.

„Enne kui Teie kõnelust alustate,“ ütles rahva-

komissar, „juhime Teie tähelepanu asjaolule, et leping on täiesti seadusepärane ja maksev. Tema tühistamiseks ei ole mingisugust alust ja kui Teie ka seda teha sooviks, ei ole meil mingisugust võimalust lepingut tagantjärele tühistada.“

C. C. Brown astus kaks sammu edasi ja ütles viisakalt: „Mispärast peaksin mina lepingut tühistama? Hoopis vastuoksa, ma tuln siia, et Teilt veel midagi küsida.“

„Ja see oleks?“

„Õelge, härra komissar, kui palju maksab kogu Venemaa suits?“

Euroopas on 250 ringhäälingu saatejaama.

Viimaste kokkuvõetud andmete najal tõuseb Euroopas asuvate saatejaamade arv üle 250. — Muidugi ei piirduta veel selle arvuga ja uusi jaamu tuleb järjest juure.

Jaamade arvukuse poolest sammub esirinnas Venemaa 54 jaamaga; temale järgnevad: Rootsi 31, Saksamaa 28, Prantsusmaa (kaasaarvatud ka asumaad) samuti 28 ja Inglismaa 23 saatejaamaga. Neile järgnevad Norra 11, Hispaania 10, Itaalia 9, Poola ja Soome kumbki 8, Austria ja Tšehhoslovakkia kumbki 6 jaamaga. Ülejäänud saatejaamade arv jaotub Schweitsi, Jugoslaavia, Belgia, Hollandi, Taani, Iiri, EESTI, Rumeenia, Bulgaaria, Albaania, Islandi, Greeka jne. riikide peale.

Lähemal ajal on oodata ka saatejaama tegevuse avamist kuulsas mängupõrgus Monakos!

Et sarnane tihe jaamade võrk korralikku töötamist ei võimalda, suurendavad pea kõik jaamad oma saatevõimet. Eestkätt on selle teostamisele asunud Venemaa, Hispaania, Prantsusmaa, Inglismaa ja Saksamaa. Arvatavasti liitub nendele kaasa ka lähemal ajal Eesti?

Tehniline kirjast

Tehnilises kirjastis antakse vastused küsimustele ilma tasuta kõigile „Radio“ lugejale. Toimetis annab ka kirjalikke konsultatsioone, kui küsimustele vastuse saatekulu ning Kr. 1 — postmarkides on juurdelisatud.

B. S. Tallinnas. 1) Meie teada mujal müügil ei ole. Loodetavasti saabub peale pühi uus saadetis. 2) Tantaali pinna suurus tuntuvalt ei mõju volutugevuse peäle, sellepärast võiks tantaalribad ka lühemad olla, kuid siis läheb raskeks tantaali korralik kinnitamine mutri külge.

O. G. Tallinnas. Aparaaadi kirjeldust ei jõutud valmis enne pühi.

J. S. Palamuse. 1) Eestikeelset lühilaine käsiraamatut ilmunud pole. 2) Raadiotelegrafistide ühingu kirjasutatud Radio õpperaamatut võib saada kaubamaja „Esto-Muusikast“ Tallinnas. Hind Kr. 4.50. Trükk on lõppemas. 3) Kirjeldatud saatja jääb pikil lainel saatmiseks liiga nõrgaks. Muuta tuleb poolide keerdude arv 4) Modulatsioon transformatori tüüp ja suurus oleneb sellest mis tüüpi modulatsiooni Teie kasutate, kas anood, või võre modulatsiooni. Kõige parem saatke oma saatja skeem. 5) Selle büroo asupaik on meil teadmata.

A. T. Tallinnas. Teie kirjast ei paista, millise voolu jaoks Teie oma mootorit ehitada tahate. Üks asi on aga kindel — valgustusvoolu jaoks mootori mähkimisest ei tule kodusel teel midagi välja peenikese traadi pärast ning isoleerimisraskuste tõttu.

K. K. Tallinnas. 1) Korraliku ehitusviisi juures on paispool enam kui küllaldane sellele võrkanoodile. 2) Plokkid lisatakse endistele plokkidele juurde, niipalju kuni müra ärakaob. Kardame aga väga, et halvasti valmistatud paispooli juurde neid palju lisada tuleb. 3) Maaühenduse võite võtta südamikuga välimise lehe küljest. 4) Ühendused on õiged. 5) Võrkanood on dünaamilise valjuhääldaja ergutamiseks liiga nõrk. 6) Saab ainult siis, kui dünaamilise valjuhääldaja võnkuva pooli mähis küllaldase keerdude arvuga.

Jänesed J. P. T. Need romantilised ajad on möödas, kus röövlipäälikut kangelaseks loeti, ka sarnase haleda, nagu raadiojänesekutsega pole mõtet kelkida. Ärge pange pahaks et meie Teile ei taha vastata, sest kui Teile endile 4-lambilisi aparate jõuate muretseda, siis peaksite jõudma ka omi kohustusi ringhäälingu vastu täita. Teie kalkulatsioon näitab, et ringhäälingu kuulamistasu väikse osa Teie vastuvõtja üldkuludest välja teeb — vast ehk sooviksite koguni, et Ringhääling Teile ka patareide laadimiskulud tasub?

O. H. Võru. Skeem nr. 2 parem. Üksikosad: pöördkondensaator 500 cm, reaktsioonkondensaator 250 cm, võre-blokkkondensaator 250 cm, võretakistus 2—3 megoomi, reostaat 30—50 oomi, lamp: kas Philips A 415 ehk Telefunken REO 74, ehk Valvo A 408 ehk Triotron SD 4. Poolid: pikil lainel La 80 keerdu, L 200 keerdu, LR 50 keerdu. Lühikeseil lainel: 15, 70 ja 30 keerdu. Drosseliks telefoni pool. Montaashkeeme on ilmunud ainult Neudorfi aparaadile. Hind 50 senti.

MVM Tallin. Teie transformatori andmed on veidi puudulikud, nimelt puudub neis sekundärmähises vajalik volutugevus. Anname sellepärast keskmise andmetega mähised, mis enamail juhul sobivad. A) Akkulaadimistransformaator. 1) 220 v. — 1950 keerdu 0,25 mm. 2) 20-voldiline mähis 138 keerdu 0,5 mm. 3) 2-voldil. mähis 14 keerdu 3,2 mm. B) Alaldaja transformaator 1) 220 v. sama, 2) 200 v. — 1380 keerdu 0,2 mm. 3) v. — 28 keerdu 0,8 mm.

Raadio lugeja Pirital. Grammofoni ülekande jaoks tulevad püksid ühendada 1 madalsageduslambi V₃ võre takistuse R₅ otsade külge. Esimesed kaks lampi võib selphulul ära kustutada.

J. P. Tallinnas. Lampide vaheline sidestus on vastuvõtjas valitud sarnaseks, et lamp optimaalseis tingimuses töötab. Selle mähise omalaine on aga väga lähedal Tallinna saatja lainele — sellega on seletatav ebaselektiivsus kohalise saatja suhtes. Lampidevahelise sidestuse muutmine vähendab aparadi võimet. Reaktsiooni äkilisust põhjustab ehk vast liiga suure mahutavusega reaktsioonkondensaator. Igal juhusel on raske ettenäha Teie poolt kavatsatud reaktsiooni tulemusi. Soovitame katsetada.

Ambibraahius Elvas. 1) Võre takistuse puududes peab ideaalsel juhusel teie lamp „ärälämbuma“ sest võrele sattunud elektroonid ei saa sealt ära joosta. Kui aga lamp siiski töötab, siis on see võimalik ainult lambi võre puuduliku isolatsiooniga ehk gaasi riismete olemasvoluga lambis. 2) Absoluutset häälestamis-muutusvabu reaktsiooni pole olemas. 3) igal reaktsioonil on omad väärtused ja puudused. 4) Soovitame lugeda H. Enoki

artikleid „Raadios“ nr. nr. 8, 9, 11 jne. Sealt leiata vastused küsimusele. 5) Nähtus on seletatav poolide mitmesuguste sisemahtuvustega. 6) Iga poolidetüübi kasutamisel on sarnased nähted võimalikud.

R. R. Tallinnas. 1) Teie teete endale asjata peavalu kõrgesagedus-paispooli pärast — telefoni pool täidab oma ülesannet ringhäälingu lainetel väga hästi. Selle täpne suurus pole põrmugi tähtis, sellepärast on mõttetu teha seda veel harunditega. Ainult lühilainete aparaadis omab drosseli ehitus teatava erikuju, et mähise sisemahtuvus mitte liiga suureks ei läheks ning drosseli mõju ei kahandaks. 2) Lampide soojenemine on kõrgemate anoodpingete kasutamisel normaalnähtus. 3) Mida suurem pingegajaja takistus, seda vähem koormate Teie oma alaldaja lampi. 10.000 oomi on minimum takistuseks. 4) Alaldaja lambi reostaat võib olla 3—5 oomiline. 5) Võrkanoodi kapselduseks kõlbab raudplekk. 6) Lõppdrosseli ehitami-

seks kõlbab 4 ruutsentimeetrilise põiklõikega raudstidamik, millele 1500—2000 keerdu 0,2 mm traati peale keritud.

Millivolt. 1) Küsitud valem on järgmine:

$$\frac{1}{R} = \frac{1}{R_1} + \frac{1}{R_2}$$

siinjuures on R_1 ja R_2 kokku ühendatavad takistused ehk kondensaatorid ja R üldtakistus (mahtuvus) peale kokkulüümist. 2) Radio Record. 3) Reostaadiga lamp võtab vähem voolu, sest siis on lambi niidil pinge madalam. Madalama pinge juures on aga voolutugevus väiksem. 4) Küsitud lambid on kõik normaalse elueaga. 5) Leidub müügil. Nende võime on dünaamiline ja harilise valjuhääldaja vahepealne. 6) Teie pooluste proovimismeetod on õige huvitav. Avaldame selle järgmises numbris, lugejate nurgas.

Väljaandja: Üleriikline Eesti Raadioühing, Tallinn, Lai tän. 39. Vastutav toimetaja: Dr. H. Mäe, Nõmmel, Nurme tän. 16. Kuulutusi võtavad vastu Tallinnas: talitus, Lai tän. 39, telefon ETK 32; Nõmmel: Dr. H. Mäe, Nurme tän. 16, telefon 259; Tartus: Ins. E. Mägi, Pepleri tän. 15-2, telefon 157.

Saeveski ja lauahoov

A. Cit & M. Mäe

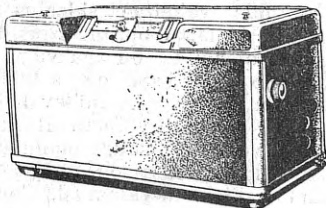
Nõmmel, Õie tän. nr. 1—5. Telefon 14

müüb kõike ehitusmaterjale kõige soodsamate hindade ja tingimustega.

Saadame ka raudteed mööda kätte

Harju tän. 34 **K/M „AKORD“** Telef. (2)29-05

Pakub suures valikus soodsail tingimustel kuulsamate vabrikute

Raadio-aparaate

Philips, Seibt, Nadir 3 ja teisi

Raadioaparaatide parandus, ümberehitus, uute ehitus

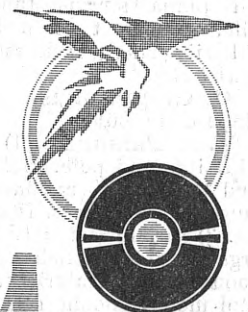
Akku laadimine Iseehitajale suures valikus häid raadioosi

Grammofone ja plaate

„His Masters Voice“, Columbia, Decca, Paillard ja teisi

Suur repertuaar plaate Kr. 2.50 alates

Viimased uudised helifilmidest

ADLER ELECTRO

AKORD Harju 34